

LAISVOJI LIETUVA

Lietuvių savaitraštis
Leidžia Lietuvos
Atgimimo Sąjūdis
2157 So. Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

Laisvoji Lietuva

FREE LITHUANIA

Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian
Regeneration Association
2157 So. Emerald Ave.
Chicago 16, Ill.
Victory 2-4372.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

IX metai.

Kaina 10 c.

Penktadienis, gruodžio (Decemb.) 10 d. 1954 m.

Kaina 10 c.

Nr. 47 (219)

Lietuvos partizanai prie karo audrų sugriautos sodybos.

Lietuvos Balutis

AMERIKOS LIETUVIO PASVEIKINIMAS TAURIAJAM LIETU- VOS SŪNIUI JO 75 METŲ PROGA

J. J. BAČIŪNAS

Ne man, o kitiems, pačioj Nepriklausomoj Lietuvoj gyvenusiems ir dirbusiems, pritikyt šandien atlikti apyskaitą, kiek diplomatas Bronius K. Balutis yra savo talentais ir veiksmais prisidėjęs prie Lietuvos valstybės atskirimo ir jos reikalų gynimo tarp-tautiniuose santykiuose.

O jis padarė daug, nes visą savo gyvenimą paskyrė šiam tikslui ir tą darbą pradėjo, galima sakyti, dar prieš Nepriklausomybės Akto paskelbimą. Amerikos lietuviai tada daug nustojo, iš savo tarpo netekdami Balučio, bet už tai, rodos, niekas nepykome ir ne-pykstame, nes jis grįžo dirbti savai tautai, mūsų tautai, ten, kur jis buvo vietoje labiausiai reikalingas. Ir nuo to laiko jis nepaminė savo kelio — be pertraukos išdirbo Lietuvos diplomatinėje tarnyboje apie pusketvirtą dešimt metų, ir beveik visada vadovaujančiuose posteose. Galima suprasti, kokią nenykstantį pėdsaką palieka toks ilgas ir pastovus darbas!

Jis tik trumpam laikui, kaip Lietuvos ministeris, buvo prieš karą grįžęs Amerikon į Washingtoną. Amerikoje jis aplankydavo senus draugus, "savo Amerikos lietuvius", ir gal niekas tiek neprisidėjo prie Lietuvos suartinimo su Amerikos lietuviais, kaip jiems pažįstamas, jų būdo žmogus Balutis.

Pagaliam, pareigos jį nukėlė į Londoną, kur jis pasiliko per visą praėjusį karą ir ligi šios dienos, atstovaudamas Lietuvai, gindamas jos bylą, sergėdamas Lietuvos laisvės žiburėlį. Lietuvos reikalui tai buvo geras atsitikimas, nes vargiai kas kitas būtų taip tikęs tokiais sunkiais misijai, kuri atiteko Lietuvos reikalų gynėjui po šio karo, kai kraštas vėl pakliuvo į maskolių rankas.

Balutis — Lietuvos valstybės vyras... Politikui ir diplomatui užsitarnauti tokį vardą yra pats aukščiausias pagerbimas istorijoje.

Ir Balučiu to niekas neginčija. Prisimenu, ar ne prieš porą metų skaičiau "Vienybėje" mūsų žurnalisto Broniaus Railos straipsnį apie kai kuriuos mūsų valstybės vyrų požymius. Esą, Lietuvos Užsienio Reikalų Ministerija tokių vyrų mums bent keletą buvo išugdžiusi. Tai žmonės, kurie, kad ir turėdami vienokius ar kitokius pasaulėžiūrinius įsitikinimus, tačiau mokėjo ir dirbdami valstybinį darbą įprato žiūrėti ne per pavirtinius akinius, bet visur vadovautis tik bendraisiais tautos ir valstybės interesais. Jų tarpe buvo paminėtas ir Bronius K. Balutis.

Iš tikrųjų, toks jis mums visada buvo ir dabar atrodo. Jeigu neklystu, Lietuvoje jis niekad nėra priklausęs jokiai partijai, nes jo partija buvo Lietuva, o tos partijos programa, kurią jis dar Chicago "Lietuvą" redaguojant pas-kelbė, — buvo Kudirkos Lietuvos Himnas. Tuo nenoriu pasakyti, kad priklausymas partijai yra savaimė blogas dalykas, nieko panašaus! Bet noriu lyg pabrėžti, kad kai kurie žmonės jaučia, jog yra dar aukščiau partijos, kažkas, kas netelpa vienoje partijoje ir kas tuo pačiu sutelpa visose partijose, — tai bendrieji tautos reikalai, tėvynė, valstybė, jos gerovė pirmoje vietoje.

Balutį Amerikoje visi žinojome, kaip tautietį, arba, kaip vėliau Lietuvos kalbininkai nustatė — tautininką, vadinas žmogų, kuris politikos ir kultūros reikaluose tautos ir tautiško idealus stato pirmon vieton. Tad jis buvo tautietis arba tautininkas, kartu demokratas, kartu krikščionis, bendrai — lietuvis, kokio labiausiai reikėjo atsistatčiusiai Lietuvai.

(Šia proga prisimenu paties Balučio pasisakymą, kaip jis yra atpasakotus V. Širvydo redaguotoje ir mano išleistoje knygoje apie Balutį. Klausinėjamas apie jo politinį nusistatymą vieno Liet. užsienio reikalų ministerio, kuris

priklausė tada krikščionių demokratų partijai, Balutis neišsiskirdamas jam atsakė: "Esu krikščionis ir demokratas, bet ne krikščionis demokratas...").

Balutis dirbo, kaip ir dabar tebedirba, Lietuvai su visais ir visada.

Visada toks kelias yra geras, bet šandien gal būt jis pats geriausias ir mūsų tėvynės išganymui reikalingiausias.

Ateinančią gruodžio 29 dieną 1954 Broniui Balučiu, Lietuvos ministrui Londone (17 Ssex Villas, London, W. 8, England), su-eina 75 metai amžiaus. Trys šimt mečio ketvirtadaliai, iš kurių daugiau kaip 50 metų lietuvių tautos tarnyboje.

Mūsų bičiulis tebedirba tam pačiam idealui ir dabar. Sunkiomis, pačiomis sunkiausiomis sąlygomis. Kaip Lietuvos širdį prieš paver-gėjai, taip kiti "priešai" emė pulti ir Balučio širdį. Ta liga Balutį buvo paguldžiusi lovon, apardė jo sveikatą, bet dzūkiškas, kietas ažuoliukas, atsilakė. Jis žino, kad kaip niekada jis tebėra reikalingas Lietuvai!

Tikiu, kad jis atlaikys ir toliau, nes jis nusiteikęs gyventi pagal vieną labai prasmingą obalsį, kurį jis pats nekartą laiškuose mėgsta pasakyti savo draugams: — "Senoji armija nepasiduoda!..."

Tikiu, kad Balutis greit nepasiduos savo kūno širdies priešams, kaip jis niekad nepasiduos Lietuvos širdies naikintojams. Tikiu, kad taip galvoja visi senieji ir tremtiniai ir pasaulio lietuviai. Taip pat tikiu, kad per ateinančią gruodžio 29 dieną, prieš pasitiktami Naujus Metus, mes siūsi-me jam linkėjimus, sveikinimus, suruošime, kur galėdami, to tau-raus ir nusipelnusio Lietuvos vė-ro pagerbimus ir minėjimus, nepamiršdami jo spaudoje, radijo programose, nepamiršime savo širdyse, pasišūsiame jam dovanų, parodysime, kad mūsų meilė ir pagarba jam yra tikra.

Sveikinu Tave, ilgametis, brangus ir ištikimas drauge Broniau! Tu gyvenai ir tebedirbi, kaip Lietuvos atgimimą žadinęs poetas iš visų mūsų troško:

KELSIS LIETUVA!

Iš kaimų ir miestų, iš urvų ir gi-
/ rių,
Iš tremties golgotų susirinks mi-
/ nia;
Kankinių net vėlės iš kapų išnirę,
Šauks per visą žemę: kelsis Lie-
/ tuva!

Kelsis iš griuvusių Lietuva atgi-
/ jus,
Iškankintos sielos žygiui prisikels!
Sutrupės į miltus prieš kalavijai,
Nėpaliks nei ženklų piktojo žel-
/ mens!..

LAISVĖS BROLIAMS

Laikas slinks į amžių tolį,
Žemė grūdas noks ir birs...
Jūsų žygi, Laisvės Broliai,
Kartų kartos nepamirš.

Nepamirš Jūs Tėviškėlė,
Amžiais girios Jums dainuos...
Tik motulės — sengalvėlės —
Niekas niekad nepaguos!..
(Iš partizanų kūrybos).

Spaudos pareiga

Prieš kurį laiką VLIKO leidžia-mos Eltos Informacijos išplatino gaundą, paimtą iš vieno estų laik-raščio, esą, Ministeriams B. K. Balučiu ir S. Girdvainiu daly-vaujant, šių metų birželio ir lie-pos mėn. turėjęs su lenkais Ro-moje ir Londone pasitarimus, ne-va įvykčius lenkų generolo W. Anders'o iniciatyva. Nuo savęs gi Eltos Informacijų leidėjai pridėjo pastabą, kad "būtų buvę bendram lietuviškam reikalui naudingiau, jeigu prieš pradėt darėtis bū-tų buvusios suderintos nuomonės tarp lietuviškų veiksmų". Tokiu būdu Eltos leidėjai tas tariamas derybas pateikė kaip faktą.

Vėliau Eltos Informacijos bu-vo paskelbta, kad "žinia apie Mi-nisterio B. K. Balučio, Lietuvos Atstovo Londone, tariamąjį daly-vavimą šiose derybose yra be pa-grindo." Tokiu "atitaisymu" El-tos Informacijų leidėjai sustiprino jų sukeltą įspūdį, kad derybos tik rai įvyko, tik be p. Balučio.

Tam tikri mūsų laikraščiai ši-tuos Eltos Informacijų manevrus panaudojo naujiems puolimams prieš mane ir visuomenės klaidini-mui bei kurstymui. Jie ne tik pa-kartojo Eltos Informacijų platina-mą prasimanymą, bet jį sutirštino piktai komentais ir tvirtinimais apie tariamas mano derybas su lenkais, konferencijas, susitarimus ir apie tai, kad neva aš pavadėš "savo londoniškiams talkininkams tartis su S. Mikolaičiko įgaliotiniu prof. Kotu".

Šiuo pareiškiu, jog visos šitos žinios neatitinka tikrovės ir yra pramanytos.

Aš nesu vedęs su lenkais nei slaptų, nei kitokių derybų ir pa-sitarimų, nei Romoje, nei Londo-ne. Lygiu būdu nesu niekam pa-

"Tegu tavo vaikai eina
Vien takais dorybės,
Tegu dirba tavo naudai
Ir žmonių gėrybei..."

Man nebereikia Tau linkėti tą dainiaus troškimą pateisinti. Tu jį jau išpildei ir tebepldai ligi šios dienos. Aš tik norėjau pasakyti, kad Tu esi ir liksi gražiausias tokio lietuvių pavyzdys vi-rsiems Tavo tautiečiams Ameriko-je ir visame pasaulyje.

VYTAUTAS STANEIKA

Kur išleidžiami visuomenės pinigai

Be pinigų neįmanoma jokia vei-
kla. Tai aišku. Tai labai gerai su-
pranta ne tik Amerikos Lietuvių
Taryba, bet ir Vyriausias Lietuvos
Išlaisvinimo Komitetas. Todėl vos
tikiai pradėjęs savo veiklą poka-
rinėje vakarų Vokietijoje, visą
savo energiją nukreipė į pinigų
medžioklę. Tam tikslui buvo įstei-
gta Tautos Fondas, tam, o ne
kitam tikslui buvo įsteigta Pasau-
lio Lietuvių Bendruomenė.

Nors lietuvių duosnumas ir ge-
raširdiškumas žinomas nuo seno,
tačiau lietuvis nemėgsta švaistytis
pinigais be tikslo ir labai nemalo-
niai išgyvena, kada jaučiasi esąs
apgautas. Vlikas, žinodamas tas
lietuvių savybes,ėjo prie lietuviš-
kų pinigų atsargiai ir apgalvotai.
Reikėjo įtikinti lietuvišką visuo-
menę, kad jis dirba didelį, naudin-
gą ir būtiną lietuvių visuomenei
darbą. Kad be jo (Vliko) lietuvių
visuomenė niekad nepamatys
savo išlaisvintos tėvynės ir bus
pasmerkta mirti. Tam tikslui rei-
kėjo įsteigti ir lietuviškas išlaiky-
mo tarnybas. Viskas gražu ir būti-
na. Visuomenė net ir nepagalvojo,
kad jeigu Vliko nebūtų buvę, jį
būtų likusi tiek pat lietuviška ir
Lietuvos padėtis būtų buvusi to-
kia pat, kokia ji yra šiandien.

Per dešimtį metų tęsias ši pa-
dėtis, tarytum, kad nebūtų buvę
kitos išieties.

Metai iš metų prisipildo ir vėl
išuštėja mūsų "veiksnių" aruodai,
nepateikdami nei bendriausios
apsykaitos, nei mažiausios paaiški-
nimo, kur išleidžiami visuomenės
suaukoti pinigai.

Argumentas, kad Vliko darbas
yra slaptas ir, kad savo apyskaitą
jis patieks išlaisvintos Lietuvos
seimui, yra nerimtas, net juokin-
gas. Kas bus, jei Lietuva dar de-
šimtis metų bus pavergta? Kas
duos už ponų Krupavičiaus, Žal-
kausko, Karvelio ir Gelžinio at-
liktus veiksmus, kada jų nebus
gyvųjų tarpe? Ne, ponai! Slaptu-
mo jūs neišlaikote nei vienos die-
nos, ir nei vienoje savo darbų sri-
tyje, tad kodėl jūs laikotės jojo
piniginėje apyskaitoje? Jūs gerai
žinote, kad visi jūsų darbai yra
gerai žinomi Maskvai, tai kodėl
jūs turėtumėte būti nežinios antklodė-
mis dangstomi prieš lietuviškąją
visuomenę?

vedęs tartis su p. Mikolaičiko ar
kita kuria lenkų grupe. Generolo
Anderso atsilankymas pas mane
Romoje buvo mandagumo vizitas.
Tokį pat mandagumo pobūdį tu-
rėjo mano revizitas jam Londone
ir mano atsilankymas pas tenykš-
čius lenkų veikėjus.

Tų mano susitikimų metu ne-
buvo kalbėta nei apie susitarimą
su lenkais, kuri 1947 metais preli-
minariai pasirašė Londone VLI-
Kas ir kuri aš savo laiku pasmer-
kiau, kaip nesuderinamą su Lietu-
vos interesais.

Nei Eltos Informacijų leidėjai,
nei puolė mane laikraščiai nebu-
vo atsilaukę manęs, kurios rū-
šies buvo mano susitikimai su len-
kais. Nepatikrintą ir pramanytą
gandą jie panaudojo kaip pretek-
stą šmeižtų kampanijai. Toks el-
gesys priverčia susimąstyti kiek-
vieną, kam rūpi mūsų spaudos
prestižas ir viešojo gyvenimo mo-
ralė. Spaudos uždavinys yra teikti
tikras žinias ir teisingai formuoti
viešąją nuomonę, tai yra tarnauti

Priežastys yra visai kitos, ku-
rių jūs nedrįstate, arba nenorite
nurodyti lietuviškajai visuomenei.
Jūsų padaršinimui ir paskatini-
mui ryžtis, aš noriu padaryti pir-
mąją pradžią, pastatydamas jums
keletą klausimų:

1. Kiek pinigų išeina per me-
tus Vliko, Vykdomosios Tarybos
narių ir tarnautojų algoms?
2. Kiek pinigų išleidžiate per
metus kelionėms, reprezentacijai
ir propagandai?
3. Kiek pinigų kaštavo jūsų ak-
cija prieš Diplomatinę Sąją, Lie-
tuvos Rezistencijos Santarvę, Lie-
tuvos Atgimimo Sąjūdį ir prieš
mane?

Atsakykite, tuo tarpu, tiksliai
šiuos tris klausimus. Jie nėra slap-
ti. Visa lietuviška visuomenė ži-
no, kad jūs šią akciją vedate jau
dešimtį metų. Ji įdomiausia ir
klausia, pakartotinai prašo žinių,
kiek šita akcija kaštuoja jai — lie-
tuviškai visuomenei — Vliko mai-
tintojai?

Jeigu jūs, gerbiamieji Vliko po-
nai, ir toliau varysite lietuviškos
visuomenės piudymą ir skaldymą
už jos pačios suaukotus pinigus,
atsisakydami patiekti jai savo
darbų ir išlaidų apyskaitą, būsi-
te priverstas už jūr duoti jūsų darbų
apskaitą su išsamiais komenta-
rais.

Aš gerai žinau, kad pykčiai nė-
ra ribų ir, kad įnirtęs žmogus pa-
daro begales klaidų, kurios jį an-
kščiau ar vėliau, galutinai pražū-
do. Todėl, nuosirdus ir draugiškas
mano patarimas: kol dar nėra ga-
lutinai pervėlu, šaukite lietuvių
seimą arba politinių jėgų konfe-
renciją, kuri iš pagrindų pertvar-
kytų Lietuvos išlaisvinimo darbą
ir užkirstų kelią visuotinei lie-
tuviškos veiklos suirutėi.

Tešimas ir vilkinimas esamos
padėties negali būti kitaip supras-
tas, kaip noras kažką paslėpti ne
nuo ko kito, kaip nuo pačios lie-
tuviškos visuomenės, kurios var-
du kalbama ir veikiama.

Esu giliai įsitikinęs, kad visi
geros valios lietuviai norėtų tike-
ti, dar daugiau, būti tikri, kad
jųjų aukos išleidžiamos tam tik-
slui, kuriam jos yra paskirtos, o ne
anonimine literatūrai, kelionėms,
rietenoms ir šmeižtams.

teisybei. Taip elgiasi rimti lie-
tuvių laikraščiai; taip elgiasi ir, pav.,
"New York Times" ar "Osservato-
re Romano", kurie nespekuliuo-
ja nepatikrintais gaudais ir nepa-
naudoja jų šmeižto kampanijoms
vardyti.

Aš manau, jog kiekvienas, kas
yra suinteresuotas, kam mūsų vie-
šasis gyvenimas būtų apsaugotas
nuo brutaliuos melagingos polemi-
kos ir kad visa lietuvių spauda,
būtų sąžininga bei civilizota, pri-
valo pageidauti, kad kai kurių
jųjų laikraščių redaktoriai galop
paimtų sau pavyzdžiu "N. Y. Ti-
mes" ar "Osservatore Romano"
laikraštinių etiką.

Šia proga tenka pastebėti, kad
civilizuotame pasaulyje spaudos
melas ir šmeižtas įleidžia ne tuos
asmenis, prieš kuriuos jie nuk-
reipti, bet pirmiausiai skaitytojus
laikraščių melą ir šmeižtą plati-
nančių.

Stasys Lazoraitis,
Lietuvos Diplomatinės
Sėfas.

Pasikalbėjimas su mirusiais

I ŽANGOS VIETOJE

Seniai ruošiausi padaryti pasikalbėjimą su vargstančiais lietuviams, likusiais Vokietijoje, gyvaisiais. Buvau numatęs ir keletą asmenų iš Memingeno stovyklos. Bet ką sakys man kitų stovyklų lietuvių? A-ha, žinomą tą žurnalistą: jis tesirūpina tik savo stovykla. Toliau savo nosies jis nemačo. Buvau numatęs pasikalbėti su tėvu, kuris turi 8 žmonių šeimą. Bet ką sakys šeima su 12 žmonių? Buvau numatęs pasikalbėti su invalidu be dešinės rankos. Bet ką sakys invalidas be abiejų kojų? Buvau numatęs našlę su trimis mažais vaikais. Bet ką pasakys našlė su 5 vaikais?

MAN NEDAVĖ GERŲ VAISTŲ

Pirmasis mano pasikalbėjimo herojus bus paprastas darbininkas Povilas Tareika. Jį atvežė naciai priverstinėmis darbams į Vokietiją. Sugavo Švenčionių bažnyčioje ir atvežė. Jis buvo nedidelio ūgio, bet sveikas, kaip ridikas. Lietuvos laukai ir riebus maistas jam suteikė stiprią fizinę struktūrą.

— Ką Tamsta dirbai Vokietijoje?

— O, ponuli, neklauk. Ką aš turėjau dirbti, tai ir Sibire vergai to, tur būt, nedirba. Dirbau ir karo pramonėje, ir žemės ūkyje. Ir vis sunkiausias darbus. Kalbos ne mokėjau. Valgyt nebuvo ko. Susirgau. Nuo sunkaus darbo ir prasto valgio plaučiai susilavo. Gal ir užsikrėčiau, nes daugelis darbininkų kosėdavo nežmoniška ir kvėpuodavo džiovos bacilomis tiesiai į nosį.

— Kada Tamsta susirgai?

— Dar nacių laikais. Paskui atėjo amerikiečiai. Gavau iš pradžią, kaip svetimšalis, gerai valgyti ir buvau pasveikęs. Bet kai ėmė kiloti iš stovyklos į stovyklą, tai ir vėl pakliuvau į ligoninę.

— Kodėl taip ilgai ligoninėje išbuvai?

— Ponuli, manimi niekas nesirūpino. Patekau į vokiečių ligo-

Todėl apsisprendžiau su gyvaisiais nedaryti pasikalbėjimo. Bus daugiau bėdos. Kažkoks išminčius man šnekėjo: mirusieji nėra pavojingi. Net jeigu jie priešai buvo. Tačiau visi šitie, su kuriais aš kalbėjau, buvo mano tylūs, nežinomi draugai. Jei V. Alanto fantazija leido nusikelti į pragarą, aš gi padarysiu nematomą kelionę į dangų. Nes visi mano pasikalbėjimo dalyviai pragarą išgyveno žemėje, ir jiems buvo atverti daugias vartai. Čia jie nerado tokių modernių malonumų, kaip V. Alanto pragare, bet čia jie rado ramybės ir poilsį, kurio neturėjo žemėje.

ninę, kur nebuvo nė vieno lietuvi. Susikalbėti nemoku. Giminių ar pažįstamų neturėjau.

— O ar žinojai, kad yra BAL-Fas?

— Ponuli, negirdėjau, kas tai per daiktas. Ar tai kokias biuksės? — Tai šalpos organizacija.

— A-ha. Mane porą kartų buvo nepažįstami lietuviai aplankę. Vienas davė 5 DM. Kitas atvežė kelnes. Bet jos buvo tokios didelės, kad man, mažo ūgio, buvo kaip maišas. Norėjau jas iškeisti į maistą, bet ūkininkas pasakė: jei jas veltui atiduosi, gal ir priimsiu.

— O kokias buvo priežiūra ligoninėje?

— Ponuliuk, būtų buvę viskas gerai ir būčiau pasveikęs, jei būtų man davę vaistų. Aš visą laiką jaučiau, kad manęs niekas negydo ir kad aš niekam nereikalingas. Ta mintis taip mane slėgė, kad aš greičiau ir numiriau.

— Ar pyksti ant gyvųjų?

— Ne. Nepyktu, ponuliuk, nors jie mane buvo visiškai apleidę. Dabar tik meldžiuosi dangiui, kad mano likusieji draugai ligoninėse nebūtų taip apleisti, kaip aš.

MAN NEBUVO JO KIOS PRIEŽIŪROS

Beieškodamas mirusiųjų, užėmu Lionės Stankevičiuko kapą. Jis mirė tragiškai, vos 3 metų. Motina buvo kažkur iš namų išėjusi, o mažą sesutę ir svetimos mergaitės ji nusivedė ant geležinkelio bėgių ir paliko, o patios nuėjo į mišką. Automatinai nepastebėjo ir Liončiuką negyvai sutraiskė.

— Ar tu dar norėjai gyventi?

— Labai norėjau užaugti Lietuvai kareiviu.

— Tai kas kaltas, kad tave suvažinėjo?

— Niekas nekaltas. Sąlygos. Mamytė mus turėjo 3 mažus vaikus. Broliukas dar neturėjo metelių. Mamytė turėjo visuomet mažąjį prižiūrėti. Aš buvau visuomet gatvėje. Mėgau gatvę. Ir vis pavojus. Perbėgdavau gatve, kai automobilis važiuodavo. Lysdavau po dviračiais. Po motociklais. Bet vis laimingai. Mušdavo už tai mamytė. Bet aš norėjau narsiu kareiviu užaugti. Ir automatinai nebūčiau. Maniau, kad ji nukris, o aš liksiu gyvas.

— Ar tu turėjai ko pavalgyti žemėje?

— Nevisuomet. Dažnai mamytė pati neturėdavo ko valgyti. Ir sesutė. Broliukas dar pienu žindė. Bet sesutė dažnai sirgo nuo badavimo. Man gaila jos ir dabar. Ir mamytės gaila. Jai labai sunku su 2 mažais vaikais. Gerai,

SAVANORIO SKUNDAS

Trečiąjį kapą užėjau savanorio Mikailos. Jis buvo žemėje vienšas; nevedęs. Jis sirgo daugybe ligų. Jis buvo nepriklausomybės kovų invalidas. Be dešinės kojos. Širdis buvo nesveika. Nervai pajirė.

— Ar Tamsta turėjai Amerikoje giminių?

— Turėjau kažkokį tolimesnį giminių, kuris yra komunistas. Kartą jam parašiau laišką, tai jis atsakė, kad su tokiais banditais, kurie už Smetoną kariavo, jis nenori turėti jokių reikalų, o apie paramą neturįs visai ir galvoti.

— Kas Tamsta rūpinosi Vokietijoje?

— Niekas. Turėjau kaimynę senutę, kurią norėjau vesti vien iš išskaičiavimo, kad man išvirtų pietus, bet ir ji mano mintį suprato ir nesutiko už invalido tektėti. Taigi, gyvenau iš vokiečių

MOTINA, KURI UŽ

Ketvirtą kapą aplankiau evangelikės Emilijos Senkaitienės. Ji buvo inteligento, medicinos daktaro žmona. Jos vyras buvo ligoninės, džiovininkas, ir ji negalėjo išemigruoti. Ji buvo pagimdžiusi penkis vaikus, iš kurių du mirė džiova. Trečioji dukte, taip pat sirgo džiova. Ji pati buvo sveikų plaučių. Dvi dukterys taip pat. Ji mirė vos 46 metų.

— Kodėl Tamsta taip anksti mirai?

— Todėl, kad mano gyvenimas buvo viena didelė kančia. Aš turėjau viena nešti didelės šeimos našta. Du sūnus, kuriuos aš nepaprastai mylėjau ir į kuriuos dėjau didelės viltis, be laiko numirė. Vieną norėjau išmokyti gydytoju, kitą kunigu. Viltys buvo veltui. Kančia dėl jų ir kančia dėl

kad Dievulis mane ir atslėmė. — Danguje man gera, gera. Čia ir sotus, ir gerų draugų turiu.

— Ko tu norėtum pasiūsti žemėn?

— Mamytei, sesutei ir broliukui, kuris dabar jau paaugo — duonytės, žaisliukų ir drabužėlių.

SAVANORIO SKUNDAS

pašalpos, kurios vos pakakdavo keliolikai dienų. Be to, labiausiai mane kankino tai valgio pasirušimas, apsiskalbimas. Daugiau pra gulėdavau ligoninėse, negu namie. Galop ėmiau gydytis pats pelynomis. Bet ir nusigydyčiau. Greičiau numiriau, negu norėjau. Dar labai norėjau pamatyti Karo muziejų ir ten dalyvauti vėliavos nuleidimo apeigose.

— Ar nieko negaudavai iš BAL-Fo?

— Negalio skūstis. Gaudavau. Bet kas iš to, kad nebuvo kas manimi rūpinasi. Ligoninėse niekas manęs nelankė. Namu grįždavau, niekas pas mane neužeidavo. Tik senukė kartais užeidavo, kai žinodavo, kad aš gavau kokią biuksę iš BALFo. Palikau dar ir pinigų maišelyje, gal kokias senutė jais pasinaudos.

VISUS KENTĖJO

sergančio vyro ir sergančios dukters ir pakirto mano gyvybę. Aš gavau patį vėžį, bet negalėjau net gydytis, nei niekam sakyti, ir ėjau iki paskutinės dienos, kol kritau. Tylėdama, niekam nesiskųsdama. Kentėjau ne tik dėl šeimos, savęs, bet ir dėl visų nelaimingųjų, tik jie mano kančios nematė. Ir mano vargų nematė. Tik kai miriau, jie atėjo ant kapo, atnešė gėlių, sakė išpuštas ir neuoširdžias kalbas, bet nė vienas iš jų neatėjo pas mane, kai buvau gyva ir nepaklausė, gal ko tau trūksta. O stigo man daug ko: sveikatos, pinigų, maisto, netgi geros širdies.

— O ko tu dabar atėjai, korespondente? — Ji paklausė manęs.

— Paskelbti tavo gyvenimą, kad pamatytų gyvieji tavo širdį.

— Ačiū. Pervėlai. Geriau pasirūpinkite gyvaisiais. Ir nepavėluokite.

Smuikinkinės

Elenos Kuprevičiūtės smuiko koncertas įvykis 1955 m. sausio 2 d. 3:30 val. Marijos aukš. mokyklos auditorijoje. Programoje naujausi kūriniai, ne tik svetimųjų, bet ir savųjų autorių. Akompanuos, pianu palydės — jos brolis pianistas virtuozas Andrius Kuprevičius. Koncertą ruošia — MARGUTIS. Bilietus galima įsigyti iš anksto: Margutyje — 6755 So. Western Ave., Chicago 36, Ill. arba telefonu — GRovehill 6-2242.

Mykolas Sleževičius

Šį pavasarį knygų rinkon išėjo ir viena monografija apie žymų mūsų politiką ir valstybininką Mykolą Sleževičių, kurio vardas rišasi su mūsų valstybės kūrimosi laiku ir vėliau, suvaidinęs žymų vaidmenį valstybiniam ir teisiniu gyvenime. Gal ir daliai jis nepatiko, kaip vienos srovės žmogus, bet, žiūrint lietuvių akimis ir žinant jo nuveiktus darbus, tai prašosi ir teigiama įvertinimo. Ši monografija, tai nėra vieno darbas, bet kolektyvinis, buvusių jo bendradarbių ir iš arčiau pažinusių, kurie nesiskųdavo pasakyti tiesybę ir nušviesti jo darbus. Ši monografija yra ir paskatinimas rašyti ir apie kitus mūsų žymiųjų asmenis, kai intelektualų yra ir kartu dirbusių ir pažinusių, tai neduoti viską nusinešti į kapus. Knyga suskirstyta į tris dalis. Pirmojoje — Gyvenimas ir darbai, kur plačiai duodama biografijos ir nuveikti darbai mūsų valstybės aparate, kai teko būti keliose ministrų kabinetuose — premjeru ir pasirašyti pirmąjį kariuomenės įsakymą. Šis skyrius užima net 188 psl. Abu autoriai: prof. M. Mackevičius ir rašyt. J. Būtenas, kaip gerai pažinusių ir, ypač, prof. M. Mackevičius, kartu dirbęs, nušviečia viską smulkiai. Antroje dalyje — Pakeliui su Mykolu Sleževičium, rašo buv. kariuomenės štabo viršininkas, ministras plk. K. Škirpa, kuris daugiau jį apibūdina, kaip politiką ir valstybininką, su kuriuo rišasi ano meto kovų etapai, kai išvarkarių peržengta į valstybės kūrimą. Autorius duoda įdomios me džiagos, kuri, gal kiek kam ir užgauli, bet jis ne iš pirmo išlaužęs arba, atsivėlgiant ir į sąlygas.

Trečioje dalyje eina atsiminimai, parašyti: Andriaus Valucko, Birutės Novickienės, J. Kardelio, Ant. Novickio, Liūdo Šmulskio, Jono Bildušo, Juozo Audėno ir poeto Juozo Mikuckio, apibūdiną jo asmenį, darbus visuomeniniam gyvenime, kai dar pirmojo karo sukuryje teko dirbti, jo lietuviškumą ir meilę tėvynei Lietuvai, aukojant ir savo sveikatą. Žinoma, tik dalis atsiminimų, kai apie šį garbingą ir brangų asmenį žodį tartų ir kitų pažįturų žmonės, su kuriais velioniui teko dirbti. Jei ir knygoje jų atsiminimų nėra, bet knyga nelaikoma vienašališka, kai darbas buvo koalicinis. Ir rašančiam, įvertinant šią knygą, teko velionį gerai pažinti, nors ir ne tos srovės, bet žiūrint lietuvių, visuomenininko ir kultūrininko akimis, kai lietuviybės ir valstybės išlaikymas buvo visų reikalas, tai randu reto gabuovo, tauraus lietuvių ir intelektualo žmogų, kuris Lietuvos reikalais ir gyveno. Leis-

tas smulkiai vertinti išėjusią knygą apie M. Sleževičių, tektų per kelias laikraščio atkarpas, kas neįmanoma ir neleidžiama. Knyga išleista minint jo mirties penkio-likmetį, išgytina kiekvienam, norint pažinti mūsų didžiuosius žmo nes ir mūsų valstybės kūrimosi laikus, kurie paliko niekad neužmirštami ir istorijon įrašyti aukso raidėms. Jei šiandien mes turime M. Sleževičiaus monografiją, o kodėl apie kitus nesistengiamo, kai ir anie kartu dirbo ir liko amžininko neišskiriami bendrininkai.

Knygą išleido "Terra", 1954 m., 346 pusl. Chicago, Ill. Redagavo Antanas Rūkas. Tiražas — 1.000 egz. Gausiai iliustruota. Knyga įrišta į kietus viršelius. Spaudos darbas švarus, geras. Kaina \$ 5.

A. Kairaitis

Atsiūsta paminėti

LITUANIA ILLUSTRADA. Re-

dagavo Rachel Portella Audenis ir Petras Babickas. Išleista 1954 Rio de Janeiro, Brazilijoje. Beveik visas tekstas portugalų kalboje. Antras papildytas leidimas. 143 pusl. Labai gausiai iliustruota. Nuotraukos panaudotos: Augustino, Babicko, Dethlessen, Miežlėškio, Buračo, Milaševičiaus, Naruševičiaus, Kolupailos, Vosylius, Zinaidos ir kt. Išleido Lietuvos Atstovybė Brazilijoje. Kaina pažymėta lietuviškais litais (15.00 litų) ir amerikietiškais doleriais (3.50).

Knygoje rašo: R. P. Audenis, Dr. F. Meieris, St. Lozoraitis, Dr. J. Grinius, A. Rannit ir kt.

Knyga paruošta labai kruopščiai. Užsienietis joje ras pagrindines teisingas žinias apie Lietuvą. Tai didelio darbo išvada. Leidiny neabejotinai prisidės prie lietuvių bylos teisingesnio nušvietimo ir suaktyvinimo portugalškai kalbančiose valstybėse. (lg.)

"STUDENTŲ GAIRĖS"

Savo Nr. 16 duoda įdomių žinių apie studentiją ir lietuvišką spaudą. Pav. liet. spaudos daugiau skaito vyrai, ne moterys. Iš studijuojančių, humanitarai skaito daugiausia. Bendradarbiauję gi spaudoje, jos skaito daugiau už nebendradarbiavusius.

Nors daugelis studentų studijuoja techniką, bet "Technikos Žodis" teskaito vos 2 studentai. Taip pat 2 studentai skaito ir "Tėviškėlę" (vaikams žurnalėlis).

Iš į anketą atsakiusių studentų straipsnius skaito — 61%, kritika — 55%, literatūrą — 53%, polemiką — 33%, 28% — skaito viską ir 1% nieko neskaityo...

Minėtoje apžvalgoje poroje vietų minima "Laisvoji Lietuva" kaip vienas iš daugiausiai skaitomų laikraščių. (lg.)

VENCLOVA

MUSŲ TAUTOS KLAUSIMU

(Tęsinys)

Toki pat tvirtai lietuviški namai turėtų būti ir čia išeivijoje, kur būtų sukoncentruotas lietuviybės gelvinimas. Anot L. Vaičiūnienės, juose turėtų būti sutelkta, kas lietuviškai nutelkia, lietuviškumą ugdo, kelia tautinę ambiciją, pasididžiavimą būti lietuviu, jie turi virsti lietuviškais salomis, kuriuos nebūtų pasiekiamos lietuvių neviliojančiomis svetimomis įtakomis. Deja, gyvenimo realybėje matome gana liūdną vaizdą. Palyginamai nedaug turėjome Olij, Grigalių, Rudzių etc, kurie savo vaikams sugebėjo įdiegti pilnai Lietuvos meilę. Jie sudaro čia mūsų šviesuomenės elitą, ir jais didžiūojasi visa mūsų tauta. Šiandien iš apie milijono, kuriuose teka lietuviškas kraujas, kiek iš jų drįsta pasisakyti esą lietuviais, tuo labiau kiek iš jų kalba lietuviškai, kiek iš jų siejosi kenciančios Tėvų Žemės vargais, kiek iš jų didžiūojasi didinga Lietuvos praeimi, herojiškais partizanų žygiais? Kiek rasime lietuviškų namų, kur būtų įrengti lietuviški kampeliai, kurių sienas puošytų mūsų Vytis, mūsų tautos didvyrių paveikslai, mūsų liaudies dailės dirbiniai, kuriuose būtų apstu lietuviškų knygų, albumų apie Lietuvos gražią

gamtą etc?! Šiuo atveju sociologas Le Bon konstatuoja: "Istorija rodo, kad tautos neilgai tegyvena, išnykus saviems dievams", et eo isop tas tinka ir tautinėms mažumoms svetur. Dėl to ir mūsų pirmomis Vydūnas savo "Prabočių Šešėliuose" ragina: "Nežvelk į Tėvynę svetimomis akimis". Kas liūdniausia, kad šiuo nelemtu keliu pradeda žengti ir Lietuvos misionieriai tremtiniai. Yra faktų, kad tremtiniai (inteligentai) išmokė savo mažamečius "Jingle Bells" etc., bet jie nieko jų nesuapazindino apie Tėvynę Lietuvą. Jie ne tik patys nelanko lietuviškų susirinkimų, bet dargi neleidžia net savo vaikų į tokius patriotinius vaidinimus, kaip "Dr. V. Kudirka" etc.

Niekas taip neprisideda prie nutautinimo, kaip mišrios šeimos. Jeigu senovės lietuvių beveilgi mirti, negu už svetimtaučio ištekėti, tai visai kitą vaizdą mes matome išeivijoje. Šiandien, kai kuriose vietose Custer (iš trejų vedybų dvi yra mišrios Dr. J. Bogušas) (The Lithuanian Family in the United States) teigia, kad lietuvis mergaitės yra daugiau linkusios kurti tautiškai mišrias šeimas, negu lietuviai vyrai. Nenori atsilikti ir

tremtiniai. Jei tremtiniai vyrai, gal būt, daugiausia dėl lietuvių trūkumo, atsivežė nemaža į Dėdės Samo žemę Bertų, Hildų, Irmų, Gunhildų, Idų etc., tai ne viena tremtinė lietuvaite, turėdama ir geriausių pasirinkimą, tarp lietuvių, kartais skulptura net prieš azijatą, raudonodį, ar afrikietį.

Kadangi senosios organizacijos su mažomis išimtimis pradėjo pasidaryti tiltu, vedančiu iš savo tautos į svetimą, o mūsų partijos dėl nesuvaldymo egoistinių aistrų virto tautą ardančia tribūna, be to, dėl savo pasaulėžiūrinio pobūdžio sunkiai gali susiderinti su tautos interesais, tai kad lietuvių išlaikymas USA, pribrendo gyvas reikalas kurti Lietuvių Bendruomenę, kuri apjungtų visus lietuvius. Be abejo, tautinė bendruomenė turi didžiausios reikšmės lietuvių išlaikyme po svetimu dangumi, kaip tai parodė žydų ir kt. bendruomenių pavyzdžiai. Tačiau ir čia, priešingai kai kurių kitų tautų bendruomenėms, lietuvių išlaikymas nustumtas į trečią vietą. Be to, pradėtas darbas ne iš to galo, t. y. ne nuo apačios — ne nuo pastangų apjungti visus lietuvius, kaip grie jų priešai, kaip juos patraukti ir sucentuoti, bet nuo viršaus — piniginių reikalų. Tuo būdu daug kas buvo atbaidyta nuo priklausymo bendruomenei. Vadinasi, lyg raudonu siūlu vi-

sa mūsų tautos istorija nusagstyta nesantaikomis ir žalingomis svetimomis įtakomis, kurios žalojo ir paralizavo mūsų tautinį gyvenimą. Per tai mes negalėjome išvystyti savo tautos dinaminės kūrybinės potencijos ir įvykdyti savo tautos istorijon nustatytų uždavinių ir galutinam rezultate pasilikom maži ir neatsparūs nutautėjimui. Sunku pasaulio istorijon rasti kitą tautą, kurios etnografinės sienos per palyginti neilgą laiką būtų sutirpusios net ligi minimumo. Jei sonovės romėnai sakydavė: "Historia est magistra", istorija yra mokytoja, tai, rodos, įvairios mūsų Tėvynės nelaimės jau seniai turėjo išmokyti nedaryti net tų pačių klaidų. Tačiau gyvenimo paradoksas net šiuo tragiškiausiu laiku, kada mūsų tauta pastatyta ant bedugnės krašto, kada reikia visas lietuviškas jėgas sukaupti, kad mūsų tauta nebūtų nušluota nuo žemės paviršiaus bei išlaikyti tautinę gyvybę, atsiranda net iš "vadų", kurie baiminasi lietuviškumo, ir taip jie sėja nevyžtingumo sėklą, norėdami užmigdyti mūsų tautą amžinam letargui.

Jau kaip anksčiau buvo minėta, mums labiausia trūko ir trūksta Lietuvos meilės, gi tėvynės meilė, anot prof. P. Montagaccą, tai šventas žodis, kuris ūkininką atplėšia nuo žagrės, darbininką —

nuo darbo, mokslininką — nuo knygos, kuris ištraukia jaunikaitį ar sužadėtinį iš mylimosios rankos, ir surenka prie vienos vėliavos, į kurią jie žiūri didvyrio drąsumu ir kankinio meile". O Tėvynė myli tik tas, kaip didysis pedagogas Tihamer Toth teigia, kas kartu su ja kenčia ir džiaugiasi, kas liūdi dėl jos nelaimių, kas Tėvynės ateitį laiko savo ateitimi, kuris vykdo šūkį: "viskas tėvynėnei". Toki yra mūsų partizanai Tėviškės laukuose, besąlyginiai aukodamiesi tautai, kovojantieji ir mirštantieji, "kad Lietuva amžiais gyventų" (vieno mirštančio jaunuolio partizano žodžiai), toki turėtum būti ir mes, atsiradę laisvam pasauliui, šiapus geležinės uždangos, tuo labiau, anot. prel. J. Balkūno, kad mums uždėta pa reiga tautą gelbėti nuo mirties.

Todėl, vykdydami šį savo didįjį uždavinį, turime daryti, kas Lietuvos meilę didina, kas kelia jos garbę, kas verčia ją didžiūoti, kas, anot vokiečių filosofo Fichtė, tautą buria vienybėn, t. y. lietuvių lietuviui padarytų broliu. Tik lietuvišku keliu žengdami, mes pasidarysime nenugalimi, kaip tas graikų mitiškas didvyris Antėjus, kada jis pasiekdavęs savo motiną žemę. Tik šiuo keliu eidami, mes galėsime ir svetimoj padangėj išlaikyti lietuviškas Pirmiausia čia sąžiningai savo

lietuvišką pareigą turi atlikti mūsų spauda, nes ji yra lietuviškos nuomonės formuotoja, kaip Thomas Jefferson yra pasakęs: "Spauda — tai tautos balsas", tuo labiau, kad ji protų ir širdžių lietuviškam reikalui telkime gali pasiekti nuo šaliausia gyvenantį tautietį. Vieto rutinėms partinėms polemikoms, ji turėtų kovoti su mūsų lietuviškos visuomenės vadų rezignacija, su apsamanojimu ir nejautrumu lietuviškiems reikalams, su detektizmu lietuviškose šeimose ir lietuviškose parapajose bei prie jų mokyklose, su oportunistu aplinkai ir naujai, su iluziniu optimizmu "viską gerai" mūsų lietuviškam veikime, su per dideliu partikuliarizmu lietuviškam organizaciniam gyvenime, su niekinimu mūsų tautos praeities, o taip pat nepriklausomybės laikų ir visomis kitomis blygybėmis, kurios trukdo mūsų lietuvišką veikimą ir atvirksčiai, visa žadinti, kas lietuvišką dvasią kelia, kas mus stiprina, kad mes išsilaikytum lietuviški, gyvendami svetur, kaip prof. K. Pakštas patvirtina: "Lietuviais išliks tik tie karingieji. Todėl reikia nepalaužiamo atsparumo, nepalaužiamo dvasinio karingumo savo kalbai ir kultūrai".

(Bus daugiau).

LAISVOJI LIETUVA

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

FREE LITHUANIA

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday by
LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION
3157 So. Emerald Ave.,
Chicago 16, Ill.
Telephone: Victory 2-4372.

Pavarde ar slapyvardė pasirašyti
straipsniai ne visada išreiškia re-
dakcijos nuomonę.

Prenumerata:

Metams — 4.50; pusei metų —
2.50. Atskiras numeris 10 ct. —
Subscription per year — \$4.50;
6 months — \$2.50; 10 c. per copy.

Vyr. redaktorius Vyt. Staneika.
Redaguoja Redakcinė Komitija.
Straipsnius ir korespondencijas re-
dakcija taisyti ir taip pat savo nuoži-
ra. Nesunaudoti rankraščiai grąžina-
mi autoriams pareikalavus.

Trumpai ir drūtai

Lendrė Stumbras

KURIEMS GINENUSIBOSTA?

Daug kas mums nusibosta. Ne vien tik Karvelio ambasadoriškos aferos. Ne vien tik Krupavičiaus amžinas prezidentiškas pirmininkavimas Vlikui. Ne vien tik "ministerio" Gelžinio "propaganda ir informacija". Ir ne vien tik Žalkausko, mūsų lietuviškos tarnybos valdytojo, nesibaigiančios ligos... Yra net nuobodesnių dalykų gyvenime.

Mums ne kartą nusibosta pati vadinamoji tremtis. Paskaityt kitą poetą aimanas ir įsitikinsite. Taip nusibosta, kad apie patriotizmą nei kalbėti nebeneri, o tuos, kurie dar kalba, vadina tuščiažodžiautojais. O ar nusibosta kas rytą važiuoti į fabriką ir ten bent aštuonias valandas sušilusiam trūkstis apie mašiną? Jei nei tinkamos partijos rėmėjas ir negauni baltesnio darbo kur prie valdžios arta Vlike, tai geroai nusibosta. Jau kelinti metai taip.

Žmonai nusibosta "sumateria-lėjęs" vyras, daugiau mylis dolerį, negu ją pačią. Vyrui įgrįsta jo leidė, kada norisi kitai akį pamerkiti...

Daug kas nusibosta, beveik viskas. Toks jau įstatymas.

oooooo

Bet ne mažiau nusibosta ir tie dejavimai, kad jau nusibodo...

Gi kai kurie laikraščiai jau visus metus dejuoja, kad jiems labai nusibodo ir įgrįso amžini Vliko ginčai su diplomatais ir iš viso bet kokie ginčai. Pasiskundžio tuo nuoboduliu net ir mūsų prietelis "Draugas", o "Europos Lietuvis" neseniai rašė, kad jis nebedėsią jokių straipsnių ir pranešimų iš pilietinio karo fronto laukų...

Gražūs pasiryžimai, tik ar ilgai išlaikys juos? "Draugui" tie ginčai nusibodo, jis paskelbė Eitos įdomiausia pranešimą, kur Karvelis, Krupavičius ir bendradarbis Žalkauskas "viso" Vliko vardu vėl tiesia ranką min. Lozoraičiui ir kviečia "bendrą dirbti". Tai labai gražus gestas. Ir "Draugas" tuojau pat atkasa iš dulkių naują didelį mokslininką ir net daktarą Šidlauską, kuris išaiškina, kad Diplomatiškos Sėfos yra "pagal konstituciją" tik burbulas ir kiti pasuntiniai tik burbulėliai ir kad be Vliko jie nieko doro negali daryti. Tam naujam "Draugo" daktarui net ir katalikas Dr. Bačkis jau prastai galvoja, nes nerūko tų pačių dūmų pyptutės su Vliko ministriais.

oooooo

Tai ir suprask, žmogus, kiek "Draugui" įgrįso ginčai. Karvelis tiesia savo baltą ranką ir prašo tūk, ir čia pat prisiekdinėja, kad be Šefo ir diplomatų jis nieko negalys pats vienąs Bonnoje padaryti (o jis būtų daug ten padaręs, bent jau naują vno sandėli įsteigęs!), o mūsų prietelis "Draugas" tuojau pat skuba mokslininkai išaiškinti, kad tie diplomatai be Vliko, tai tik mizerija!

Kam tada jiems dar ranką tiesi? Kam tada Karveliui aiškinti, jog neva vokiečiai nori, kad jis gautų palaiminimą iš Lozoraičio. Taip tvirtina ir miglų leidžia tik Karvelis. Kad Bonnos vokiečiai

kada nors ką panašaus būtų tvirtinę, dar niekur neteko girdėti. Juk aišku, kad kol jie negali ir dėl išrokavimo nenori leisti įkurti Bonnoje Lietuvos pasiuntinybę, tai jie tokių nesamonių net ir Karveliui neburkuos. Jei norėtų paburkuoti, tai jie patys gerai žino geresnį adresą...

Va, piliečiai, jums ir nusibodimas. Laikraščiams ir mums paprastaiems žmoguiams jau nusibodo tie ginčai.

oooooo

Bet "Draugui" nusibodo kasti iš šlyno naujus mokslininkus įrodinėjimams, kad be Vliko (t. y. Krupavičiaus su ištikimų satelitų kompanija (ta nei naujų ministrių nebeaparsisi), o kaip būtų ma-lonu dar keliems vyrukams ar senukams ministriais pasivadinti ir algą gauti), nei pačios Lietuvos kada beatvaduos. Tik laikykim daugiau pensininkų, ligonių ir ministrių Reutlingene, ir Lietuvos vadavimas versis, kaip kamštis iš šampno bonkos!

Matom, kad ir Eltai nusibosta nesamones rašyti.

Matom, kad ir Urtės (atsiprašau, Užsienio Reikalų Tarnybos) valdytoji Karveliui nusibosta ne tik toliau steigti "konsulatą" ir "atstovybę" Bonnoje, bet ir pažadėta dar steigti panašias naujas ambasadorystes Romoje, Madride. Nežinia, kodėl sąmoningai pamiršamas dar Koelnas, Bordeaux, Remimsas ir kiti svarbūs Lietuvos laisvinimui punktai, kurių apylinkėse esama gražių vynuogynų?

oooooo

Tai gi, brangūs bičiuliai, dabar matote, kuriems nusibosta, o kuriems nusibosta.

Krupavičiui nusibosta visus, kurie neina išpažinties prie jo langelio, vadinti Lietuvos laisvinimo kenkėjais, opozicionieriais, bolševikų sąjungininkais.

Karveliui nusibosta burkuoti apie naujas ambasadorystes ir gavyus arbūzų, čia pat apsisukus "tiesi taikos ranką" diplomatom. Gelžiniui nusibosta "informuoti" tautą apie tuos visus argonautų žygius.

O kai priartės Vasario 16, tai tikriausia nusibosta iš mūsų da-bininkiškos kišenės ir dolerituko paprašyti į vadinamą "Tautos Fondą" — pensijoms, kelionpinigiams ar "ministerio" Turausko plagijatams prancūziškai išleisti. Į tą patį Vliko fondą, kurio valdytojai dabar buvo paskirti (atsiprašau — išrinkti...) trys gerų norų Vliko samdomi tarnautojai, jį tarpe imtinai su p. A. Liutkumi, kurio ūktui nušlubavus Nicoje, savininkas nutarė įstoti nariu ir ūkininkų Sąjungą ir pasidarė Karvelio pagalbininku. Čia, matyt, geresnis ūkis...

Zodžių, visa tai nusibodo ir nusibosta. Kažin kodėl tik man ir jums turėtų nusibosti. Mes turėtume tylėti, o kiti veikėjai kalbėti ir "veiktų"...

O gal ir mums pasakyti: ta jų "veikla" mums taip nusibodo, kad nenutilsime, kol tokios spekuliacijos nebus galutinai pašalintos iš mūsų tautinės politikos baro!

Studentų reikalai

BRANGUS TAUTIETI,

Šiuo metu vyksta Lietuvių Studentų Šalpos Fondo vėjus. Turbūt teko apie tai lietuvių spaudoje skaityti, o gal Jus pasiekė ir asmeniškias kreipimasis. Jei savo nuoširdžia auka jau atsiliepėte, šiuo norime išreikšti savo gilią padėką. Jei dar ne — leiskit mums dar kartą kreiptis su mažyčiu prašymu.

Studentams vyresnieji nepagalii gražių paraginimo ir padaršini-mo žodžių. Žodžiai yra didelė moralinė pasipirtis — šių dienų lietuviškasis jaunimas yra atsidiūręs kryžkelėj ir turi rinktis vieną iš dviejų kelių: ryžtis asmeniškai aukai, ir savo širdim, savo jėgom, savo jaunatve kurti ateitį Lietuvai; arba taikintis prie svetimosios aplinkos ir kurti egoistišką ateitį sau. Turbūt nesunku vyresniesiems suprasti, jog dabartinė aplinka jaunimui yra nepaprastai viliojanti — ji traukina idealus, ji migo ryžtą, ji rauna Lietuvą iš jaunųjų sąmonės. Reikia tad jaunesiems apie Lietuvą ir idealus kalbėti. Reikia laimėti jų širdis tėvynei, reikia jų jaunatvę sutvirtinti tikėjimu Lietuvos šviesia ateitimi.

Tačiau šįkart kreipiamės į Jus kitokios paramos. Prašome pareikšti bent mažu konkrečiu gestu savo susirūpinimą studentijos ateitimi — pagelbėti neturti-giems studentams pasiekti savo tiks-lą — mokslus pabaigti. Mūsų prašymas labai kuklus — prašome tik vienos valandos uždarbį pas-kirti šio vėjus proga.

Šalpos Fondas ir Sąjungos cen-tro valdyba yra išsiuntinėję ke-liolika tūkstančių asmeniškų laiškų, kviesdami kiekvieną lietuvių šio vėjus proga paremti netur-tingus studentus. Vėjus mėnesiui besibaigiant, savo auka tėra atsakęs maždaug vienas nuošimtis, į kuriuos buvo kreiptasi. Vienas nuošimtis!

Gal kiek klaidai skambės šis priekaištis — bet iš tikrųjų, ar bus galima kaltinti jaunuosius, kai, šviesiai tėvynės valandai atėjus, tegrįš Lietuvos tik vienas vienas nuošimtis dabartinės stu-dentijos? Kažin, ar ta tėvynės iš-laisvinimo valanda bus šviesi, jei dabar lietuviams nerūpi paskirti valandos uždarbio tiems, ant kurių pečių kris Lietuvos atstatymo našta.

Studentai savo vėjų pratęsia, laukdami visuomenės nuoširdes-nio atsakymo. Prašome visuome-nės mažytės konkrečios aukos bū-du išreikšti savo tikėjimą ir susi-rūpinimą tėvynės ateitimi.

LITHUANIAN
STUDENTS FUND
Account No. 11737
c/o Chicago Savings
and Loan Ass.
6234 So. Western Ave.
Chicago 36, Ill.
Liet. Stud. Sąj. JAV
Centro Valdyba

LIETUVIŠKŲ KALĖDŲ PAPIROČIAI PER TELEVIZIJĄ

Per Chicago televizijos stotį, banga 7, lapkričio 29 d. ryte bu-vo perduota ukrainiečių, lietuvių ir švedų tautinių kalėdinių papro-čių.

Lietuvius atstovavo — Izabelė Žemgulytė, Marijos aukštesniosios mokyklos mokinė, maždaug prieš 5 metus atvykus Amerikon. Ji gražiai paaiškino apie lietuviškus papuošalus kalėdinėms eglutėms, padaromoms iš šiaudelių. Parodė padarytus šiaudinius ornamentus, kryželį, žvaigždę, skambalėlį, paukštelį narvely.

Televizijos pranešėja pasigėrė originaliais dirbinėliais, taip pat ir lietuvių tautiniu kostiumu, kurio vilkėjo Izabelė Žemgulytė.

Ta mažutė lietuvių reprezenta-cija buvo vykusi ir savo vietoje. Gruodžio mėn. Chicago Moks-lo ir Pramonės Muziejuje eilė tautybių ruošia savo kalėdines eglutes, pasirodymus. Ta proga ir buvo minėtas perdavimas per te-levizijos stotį. G.

Cicero Lietuvių Choras, vadovaujamas muz. Juozo Kreivėno, sėkmingai pasirodęs Cicero Lietuvių Kaveivių Draugystės vakare.

Pavojinga baltųjų rusų politika

Laisvajame pasaulyje jau vie-nuolikti metai veikia priešbolše-vikinė organizacija ABN vardu, kuriai priklauso: Gudijos, Kazoki-jos, Kroatijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos, Slovakijos, Ukrainos, Lenkijos, Slovėnijos ir kitų tau-tybių atstovai, viso 23 tautos.

Lapkričio 27 d. ABN Chicago skyrius turėjo jos narių susirinki-mą spaudos, informacijos ir radi-jo suaktyvinimo reikalais. Daly-vavo keliasdešimt kvietusių atsto-vų, jų tarpe ir "L. Lietuvos" at-stovas.

Kalbėjusieji išklė ir suaktyvi-no mintį, kad baltieji rusai, veikiantieji komunistų pavergtos Ru-sijos vardu, JAV-se varo pragaiš-tingą mažosios tautos politiką: jie siekia atstatyti Rusiją caristi-nės Rusijos ribose. Tai mažosios tautos pavojinga, stačiai mir-tina, politika. Iki šiol JAV-ų poli-tikieriai šiai baltųjų rusų politi-kai reikiama nepripažinti. Reikia bijotis, kad minėtoji politinė lin-ija kada nepasidarytų oficiali JA-V-ų politinė linija. Prieš šitai rei-kią kovoti ir reikiama įsisa-mo-ninti galint būti pavojų.

LIETUVOS GEN. KONSULO P R A N E Š I M A I

BOSTON, Mass. International Institute savo patalpoje lapkričio 18 d. suruošė paskaitą: "Baltic States Contribution Towards World's Peace". Pagrindiniu kalbėtoju buvo Lietuvos Konsulas adv. Ant. O. Šalna.

Imant dėmesin, kad paskutiniu laiku vis dažniau ir dažniau kal-bama apie "co-existence" galimy-bes, konsulas nurodė Baltijos valstybių atvejį. Išdėstė jų atgimi-mą, gražų sugyvenimą tarp savęs, didelį progresą ir norą taikingai sugyventi su Sov. Rusija. To re-zultate buvo pasirašyta visa eilė sutarčių tarp jos ir tų valstybių. Kylant Antrajam Pasauliniam Karui, tos valstybės pasiskelbė neutraliomis. O ką tas padėjo? Sov. Sąjunga, nepaisydama visų sutarčių, jas okupavo. Toliau Ant. Šalna pavaizdavo terorą, deporta-cijas, pajvairines tai šiurpulingais pavyzdžiais iš Lietuvos. Jis nuro-dė klausytojams, kad pagal Sovie-tų klasifikaciją, daugumas čia, sa-lėje, esančių klausytojų būtų kan-didatams ir kalėjimams ir deporta-cijas Sibiran.

Pirmininkaujanti, dėkodama už paskaitą, pareiškė, kad tos pas-kaitos turėtų pasiklausyti vadovaujantieji politikai.

Lapkričio 20 d. Latvian Bostone suruošė savo Nepriklausomybės paskelbimo minėjimą. Lietuvių vardu juos sveikino Konsulas A. O. Šalna, nurodydamas paskutinių metų ALTO ir BALFO veiklą.

New Yorke latviai savo minė-jimą turėjo lapkričio m. 13 d. Jis užėmė visas Webster Hall sales. Minėjimas galėtų būti pavyzdžiu visiems: Jokių klausytojus vargi-nančių kalbų, jokių sveikinimų skaitymų, vien tik paminėjimas svarbesnių sveikintojų vardu ir trumpi sveikinimo žodžiai dviejų

ABN veikimui suaktyvinti per įvairių tautybių spaudą ir radiją, išrinkta propagandos komisija iš eilės tautybių atstovų, jų tarpe ir lietuvių ("Sėjos" atstovas p. Bil-dušas).

Iškeltas reikalas dalyvauti su paskaitomis Detroito ekonomistų klube, kuriam priklauso didieji Amerikos turtuoliai, turintieji ita kos JAV-ų politikai. Tame klube jau yra kalbėje eilė didžiųjų val-tybės vyrų. Sutiktų su paskaito-mis įsileisti ABN kalbėtojus.

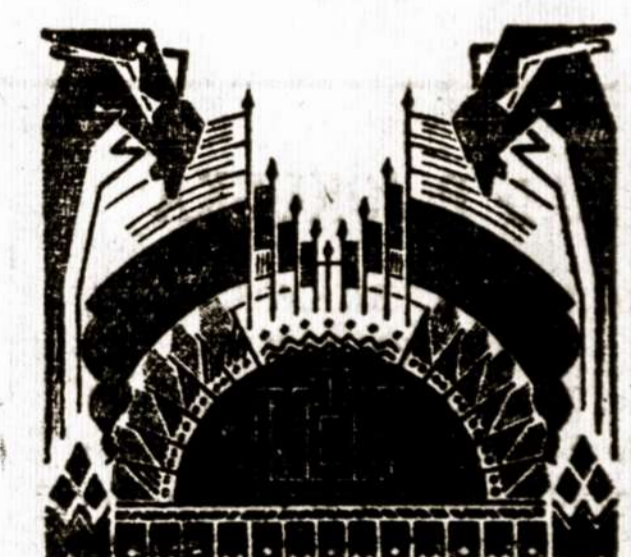
Kroatiai, latviai, lietuviai, uk-rainiečiai, bulgarai išdalino pranešimus apie savo pavergtas tau-tas. Vengrų atstovas paskaitė pra-nešimą. Iš jo paaiškėjo, kad Veng-rijoje nėra partizaninės veiklos. Tėra tik tykus, pasyvus vengrų pasipriešinimas nelemtam režimui.

Iškeltas pageidavimas: straips-nius, pranešimus apie ABN veik-lą, siųsti ABN 2311 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.

Šiuo metu ABN Chicago sky-riui vadovauja ukrainietis Wil-liam S. Diduch. A.

kaimyninių valstybių atstovų: — Lietuvos Gen. Konsulo J. Budrio ir Estijos Konsulo atstovo J. Jak-son. Po to trumpa meninė prog-rama ir mišrus 60 vyrų ir 50 mo-terų choras. Visi vyrai dėvėjo smokingus, o moterys — tautinius drabužius. Choras puikiai pasiro-dė. Visas minėjimas užtruko apie dvi valandas; po to — šokiai, gro-jant latvių 11 žmonių orkestrui.

Lietuvos Gen. Konsulas ir po-nia Budrienė, Austrijos Atstovo prie UNO (Permanent Observer) ir Austrijos Gen. Konsulo pakvie-sti, dalyvavo priėmime gruodžio mėn. 2 d. Ambassador Hotel, Aus-trijos Kanclerio Julius Raab garbei.

Mirė žymus ukrainiečių veikėjas ir nuoširdus Lietuvos draugas

Londone šiomis dienomis mirė kunigaikštis Jonas Tokary — To-karževskis — Karaševičius, 69 m. amžiaus. Jis buvo kilęs iš Lietu-vos kunigaikščių ir nukilęs gy-ventis į Ukrainą. Buvo laisvos Uk-rainos užsienio reikalų ministeris ir atstovas Turkijoje, Rašė ukrai-nietiška, prancūziška, itališka ir angliška.

Paskutiniu metu jis buvo ABN pirmininkas Londone. Lietuvių ABN Centrinės Delegacij pirm. ir ABN Tautų Tarybos gen. sek-r. J. A. Gytis pasiuntė užuojautą ABN ir Ukrainiečių kovos cen-trams.

ESTŲ DIPLOMATAI APIE EGZILINĘ VYRIAUSYBĘ

Du svarbūs estų valstybės vy-rai: Estijos pasiuntinio JAV-se pareigas einantis Estijos charge d'affaires Johannes Kaiv ir buv. Estijos užs. reik. ministeris K. R. Pusta, dabar atstovaujantis Estiją Paryžiuje ir Madride, neseniai pla-čiai pasisakė apie estų vidaus ir užsienio politiką. Jų pareiškimai yra įdomūs, nes estų ir lietuvių politinė situacija krašte ir tremty yra analogiška.

Jahannes Kaiv savo kalboje, pasakytas New Yorke Estų Na-muose estų organizacijų suvažiavimo proga ir vėliau išspausdinto New Yorke estų laikrašty "Vaba Eesti Sona" davė sekantį paaiški-nimą:

Estų tremtinių organizacijos, pradėdant bendrumene, įvairiais komitetais ir egzilinėmis vyriausy-bėmis, gali atstovauti tikrai trem-ti, bet jokiū būdu ne tautą krašte arba Estijos valstybę. Sąryšy su dviejų estų egzilinių vyriausybų veikimu, eventualiu tų dviejų or-ganų sujungimu i vieną ir kartu bandymu prašyti Amerikos pripa-žinimo Estijos egzilinei vyriausy-bei, Johannes Kaiv pareiškė, kad jisai jau turėjęs labai daug pasikalbėjimų su aukštais Amerikos valdžios pareigūnais ir kad Ame-rika nėra linkusi minėto pripaži-nimo duoti. Dar daugiau: amėfikiečiai mano, kad naujos Estijos vyriausybės paskelbimas galėtų būti logiškas tikrai Estijos terito-rijoje, ši kraštą išlaisvinus. Kartu estų diplomatas paaiškino, kad Es-tijos atstovybės negalėtų vykdyti jokių egzilinės vyriausybės isaky-mų, nes tuo pačiu būtų baigtas šių atstovybių oficialus pripažini-mas draugiškose valstybėse.

Min. K. R. Pusta savo Stock-holmo estų laikrašty "Valis — E-esti" paskelbtame straipsnyje — "Estija nėra užmiršta" rašo: "Ką atstovauja Estijos Respublikos di-plomatines atstovybės? Estų egzili-nes vyriausybės mes, deja, turi-me dvi; taip pat turim daug įvai-rių komitetų ir tarybų, kurių už-daviniai yra verti dėmesio. Ta-čiau nei viena minėtų organų bei organizacijų neturi teisiško statu-so duoti įsakymus Estijos pasunti-niams. Šią situaciją labai gerai ži-no ir jos laikosi mums draugiškos valstybės su JAV priešaky. Visi bandymai ją pakeisti privestų prie labai paprasto rezultato: Estija teisiškai nustotų egzistuoti, jos pasiuntinybės ir konsulatai būtų uždaryti, tarpvalstybiniame foru-me niekas iš estų neturėtų teisės kelti balsą už krašto išlaisvinimą".

Lietuviai Miami

Spalių 2 d. įvykusiame lietuvių susirinkime, P. Družilausko pas-tangomis, buvo vėl atgaivintas Vasario 16 gimnazijai remti būre-lis. Į iškristusių rėmėjų eiles, isto-jo naujų, kurie padėgė užsitęsū-sias nesumokėtas skolas, prašy-dami net vardo neskelbti. Tai gra-žus pavyzdys.

L. J.

Ar galima išvengti draudimo mokesčio

(Tęsinys)

ŠEIMOS APSAUGA

Kai kam gali atrodyti, kad nuo šeimos išlaikymo išlaidų būtų galima išsisukti. Tačiau tas išlaidas neišvengiamai reikia apmokėti žmonoms ir vaikams. Nuo tų išlaidų padengimo negalime pabėgti, lygiai kaip ir nuo savo paskutinių išlaidų padengimo, vaikams studijų ir senatvės išlaidų. Tol, kol gyvenimas vyksta, nuo pragyvenimo kaštų negalime ištrukti. Tačiau yra daug įvairių būdų tiems kaštams padengti.

Nasli, palikta su nepakankamu vyro gyvybės draudimu, žino, kokios iš tikrųjų yra lengvos gyvybės draudimo išsimokėjimo sąlygos. Ji žino, kad už tą nepakankamą draudimą ji dabar moka tuo sunkioju keliu — metų metu dirbdama savo ir vaikų pragyvenimui. Dabar ji perka dolerį už šimtą centų, bet savo laiku ta dolerį buvo galima nupirkti tik už 3 centus, gyvybės draudimo keliu. Gyvenimas sunkus, bet gyvybės draudimo sąlygos lengvos.

Palyginimui paimkime \$10,000 draudimo kontraktą, už kurį reikia mokėti apie \$300 į metus. — \$300 žmogui, trumpai žiūrinčiam į ateitį, gali būti kiūtiškas. Bet, kai mes priimam dėmesin faktą, kad apie \$25 į mėnesį mokama ne už polisą, bet už \$10,000 vertės maislą, drabužius ir pastogę tiems, kuriuos mylime ir dėl kurių gyvename, dalykas įgauna visai kitą prasmę. Ne gyvybės draudimas brangus, bet pragyvenimas. Prie kiekvienos šiam pasaulyje praleistos valandos, neatskiriama prijungtos tos valandos praleidimo išlaidos, nuo kurių nėra jokių pasprukimų. Nuo šitos pareigos žmogus gali atsipalaiduoti tik lengvais išsimokėjimais, tą pragyvenimą pirkdamas draudimo keliu.

Ne vienas mūsų nešiojamas slaptą mintį, kaip nors dar keletą metų išsilaikyti, grįžti Lietuvon, o ten jau nereikės jokių draudimų. "Žiūrėk", sako, "kiek per tuos 4 metus aš jau būčiau įmokėjęs, o dabar nemokėjau ir dar nenumiriau."

Ar taip sakydami mes norime kitus itikinti, kad Lietuvoj jau nemirsime ir šeimos pragyvenimas ten nieko nekaštus, arba, kad tenai senatvė mums jau niekada nebeatėis? Skirtumas tarp niekam nereikalingo senio ir džen telmeno, yra tik doleriuose. Net ir grįžę namo, mes negalime nuo paties gyvenimo mums užkrauti išpareigojimų išsisukti. Lietuvoje buvo žmonių, taip giliai supratusių draudimo prasmę, kad jo iš kojo užsienyje ir už jį mokėjo doleriais, kas tose aplinkybėse buvo neįsivaizduojamai sunku. Mes gyvendami Amerikoje ir dėl aukšto gyvenimo standarto, tą pačią prekę galedami įsigyti dešimt kartų lengviau ir turėti ją Lietuvoje, nieko daugiau nemokėdami, jos neperkame, visai nenujausdami, kad vieną kartą vistiek neišven-

giamai reikės už ją apmokėti, tik jau daug sunkesniu būdu.

Dauguma pripažįstame faktą, kad draudimas — nepakeičiamas įrankis apsaugai nuo perankstvos mirties, bet tik retai kas žino, kad jis taip pat yra nepakeičiamas kaip turtas. Paimkime pav. \$10,000 vertės namą, kurį perkame išsimokėjimu, mokėdami 5% palūkanų per 20 metų. Apsaikičia vė pamatysime, kad namas iš tikrųjų atseina ne dešimt, bet per 15,000 dolerių, neskaityt mokesčių ir pataisymų. Tačiau reta, kad tokio namo pirkėjas skaitytų turįs \$15,000 vertės namą. Jei jis po 26 metų parduotų jį už \$10,000, jis išdidžiai skelbia atgavęs savo pinigų, nors iš tikrųjų sumokėjo 50% daugiau.

Taip pat reta, kad šitą patį principą žmogus taikytų draudimui. Ką sakytumėte, jei namo savininkas, parduodamas jums \$10,000 vertės namą, pastatytų tokias sąlygas. "Aš parduodu šį namą specialia sutartimi. Jums nereikia įmokėti jokios pradinės sumos. Viskas, kas iš jūsų reikalaujama, tai 5% palūkanų. Jei mirtumėte, nieko daugiau mokėti nereikėtų, ir jūsų nasli automatiškai būtų išduotas namo nuosavybės dokumentas. Jei sirgtumėte, gautumėte iš manęs \$100 kas mėnuo. Jei tas palūkanas mokėtumėte man tris ar daugiau metų ir po to mokėjimus nutrauktumėte, aš išduosiu jums nuosavybės dokumentą į atitinkamą namo dalį. O jei išgyvenumėte iki 65 metų, mokėdamas tik palūkanas — namas jūsų".

Atminkite, jūs nepadarėte jokio pradinio įmokėjimo, neišmokėjote nė vieno cento pagrindinės skolos, bet namo savininkas kalba toliau: "Kai jums sueis 65 metai ir jei tada panorėtumėte jį parduoti, aš sutartimi pasizadu jį atpirkti grynais pinigais už \$16,000 arba mokėdamas po \$100 į mėnesį per visą jūsų gyvenimą".

Deja, joks namų savininkas tokios nekilnojamo turto pardavimo sutarties niekada neduos, bet draudimu galite gauti planą, kurį tik ką nupasakojau. Kas geriau, ar pirkti namą, kai jo kaina aukščiau sia, ar pirkti pinigą, kai jis pigiau? Už kokį turta, pirkta išsimokėjimo keliu ir mirus, daugiau mokėti nereikia?

Namo pirkėjas visuomet matuoja savo turto vertę pagal jo kainą, perkant jį grynais pinigais. Tuo tarpu žmogus, vertindamas draudimą kaip turta, paprastai daro dvi klaidas: 1) pamiršta, kad draudimą perka jis ne grynais pinigais, o išsimokėjimo keliu, ir tas išdėstymas jam nieko nekaštuoja, ko nėra namo pirkimo atveju, ir 2) užuot palyginęs visą savo investuotą kapitalą su pirkimo kaina grynais pinigais, jis lygina jį su išsimokėjimų suma.

(Daugiau bus).

J ir P JOKUBKA

LAIKRODŽIŲ, BRANGENYBIŲ, KRAUTUVĖ

(Buv. Kass-Kasakausko krautuvė)

1. Sužieduotųjų ir vedybinių deimantiniai žiedai, 2. Laikrodžiai, 3. Sidabro peilių šakučių ir šaukštų komplektai, 4. Foto aparatai, 5. Piniginės, 6. Zenith, Dumont ir Bulavo radijas, 7. Televizijos ir radio lempučių, 8. Žaislai ir rašymo reikmenys. Elektriniai indai.

Laikrodžių ir televizijos aparatų taisymas.

4102 Archer Ave., Chicago 32, Ill., Telef.: LAF. 3-8617.

Jonas Karvelis

3322 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Telef.: YARD 7-0677.
Didžiausias pasirinkimas: sluvanų mašinų, Radio aparatų, Ivaizrių šveicariškų laikrodžių, Ivaizriausių lietuviško meno išdirbinių, Lietuviškų knygų, žurnalų ir laikraščių.

Is lietuviu gyvenimo PASAULYJE

Vokietija

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ VOKIETIJOJ

Naujoji Vokietijos Krašto Valdyba:

Pr. Zundė — pirmininkas, V. Gaillius — vicepirmininkas, dr. A. Rukša — sekretorius, J. Glemža — išdiniinkas ir St. Vykontas — narys, lapkričio 5 d. posėdyje aptarė Vasario 16 Gimnazijos ūkiškiausius reikalus, pavesdama, gimnazijos direktoriui pageidaujant, jo vieno žiniai virtuvės, automašinų ir susirašinėjimo su būreliais reikalus. Atstovu į gimnazijos kurtorią Krašto Valdyba paskyrė p. St. Vykontą, taip pat pavedė sudaryti naują Vargų Mokyklų programos projektą.

BALFo 10 metų sukakties proga

Krašto Valdyba pasiuntė BALFo Centru papuoštą tautinę juostelę ir Vytimi albumą su nuotraukomis iš bendruomenės gyvenimo ir su bendruomenės padėkos įrašų už teikiamą lietuviams Vokietijoje pagalbą.

Vasario 16 Gimnazijos šokėjai ir choras

Siemet bene paskutinį kartą pasirodė viešai Hemsbachs suruoštamie lietuvių — vokiečių kultūros vakarė. Pilnutė salė žiūrovų buvo nusteibinta nepaprastai gražiu šokių ir dainų atlikimu, ypač palyginant juos su pačių vokiečių to vakaro pasirodymais.

Vokiečių laikraščio žodžiais, į pabaigą publikos aplodismentai virto entuziazmo audra: "Zu einem Sturm der Begeisterung steigerte sich der Beifall". O liaudies šoki "Malūnų" vadina, spalvų ir judesių svajone: "Die Windmühle — ein einziger Rausch von Farben und Bewegung".

Gimnazijos šokių ansamblis, kaskart tobulėdamas, dabar pasižymi visai laisvu, lengvu ir gražiu šokių atlikimu. Tai didelis gimnazijos mokytojos A. Grinienės nuopelnas, dideliu pedagoginiu ir menišku sugebėjimu pasiekusiai ne tik tikslų, bet ir temperamentingą, o kartu ir visai laisvą šokių atlikimą. Ji sugebėjo sužadinti šokėjuose šokių pamėgimą taip, kad juose nesijaučia dirbtinumo. Ir jaunučiai žavi savo laisvumu, su šypsena užtikrintai atlikdami šokių figūras.

Vėlinių vakare ir išvakarėse

Lietuviai Vokietijos vietovėse gražiai paminėjo kapinėse maldomis, degančiomis ant kapų žvakutėmis, jautriomis apylinkių v-bų pirmininkų pasakytomis prie kapų kalbomis ir gausiu lietuvių dalyvavimu. Augsburgėje pirm. J. Balsys užbaigė savo kalbą teisingu lietuvių būklės Vokietijoje apibūdinimu: "Nepasodins jiems ant kapo lietuvių sesutė gėlių, neaplinkys juos kaimynai ir pažįstami. Neuždegs žvakelės ant jų kapo artimieji giminės, kaip kad šiandien tuo nežinomu tremtinių keliu keliausiu, mažas ir tas pats kasdien retėjantis, kelionės draugų būrelis."

Spakenberge, kalno, atšlaitės kapinėse tuo pačiu laiku ir lenkai susirinko pagerbti savo mirusius, o su jais, jų kviečiamas, lenkų kalba pasimeldė kun. V. Šarka, už ką lenkai, sužadinti dekojo, gerbiama kunigui. Hanau apylinkės v-bos pirm. A. Survila prie kapų tarė žodį, Tėv. A. Bernatonis sukalbėjo maldą, o visi susirinkusieji sugiedojo prie 53 lietuvių kapų "Marija, Marija".

Diepholzo Apylinkė metiniame susirinkime išsirinko naują valdybą: J. Čaplinskas pirm., M. Posinigas sek ir K. Vilkaitis išdiniinku.

Memmingeno Vargų Mokyklai vadovauja muz. M. Budriūnas. Mokinių padaugėjo iki 53, o mokytojų keturi mokytojai, jų tarpe katalikų ir evangelikų tikybės mokytojai kunigai. Pamokos vyksta kasdien, be šeštadienių ir sekmdienių. Mokomos atskirai visų trijų laipsnių grupės. Labai jau-

čiamas vadovėlių trūkumas, nors Krašto Valdyba ir bando pagalbėti.

Augsburgo Apylinkės Valdybės paraginti, apylinkės nariai sudovanojo ar paskolino apylinkė lietuviškų knygų ir tuo sudarė lietuviškos bibliotekos branduolį. — Augsburgio lietuvių apeliuoja į laisvame pasaulyje pasklidusius lietuvius, ypač į buvusius Augsburgio gyventojus, švenčių proga dovantoti apylinkė bent po vieną lietuvišką knygą ir tuo sudaryti didelį džiaugsmą čia pasilikusiems. Siųsti antraštu: J. Balsys, Donauwörtherstr. 159, (13 b), — Augsburg, Germany.

Jaunos sesutės muzikantės — visos trys Augsburgio vargo mokyklos mokinės, jauniausia vos 7 metų, Kariuomenės Šventės minėjime pasirodė viešai. Jos grojo akordeonais duetas ir trio. Deja, trūksta vieno akordeono ir gaidų, ypač iš lietuviško repertuaro. Šešių asmenų šeima gyvena tik iš pašalpos. Iš tos kuklios pašalpos moka kas mėnesį 28 DM muzikos mokytojai, bet greit to nebepajėgs ir gabių mergaičių talentas nueis niekais. Gal kas galėtų tai šeimai padėti per Augsburgio apylinkę aukščiau nurodytu antraštu.

Hüttenfeldo apylinkės susirinkime Krašto Valdybos pirm. Pr. Zundė padarė pranešimą apie KV ateities darbus, kurių suminėjo, rūpintis gimnazija, išlaikyti vargų mokyklas, apjungti bendruomenėje visus Lietuvos piliečius, vasarą suruošti veikesniųjų bendruomenės narių sąskrydį, kurti lietuvių koloniją.

Šalpos Komisijos sekretorius Vasiliauskas pranešime nusiskundė, kad BALFo įgaliotinis Vokietijoje neatsakė į pakartotinius raštus pašalpos reikalais. Išrinkta nauja Šalpos K-ja: Antanaitienė, Lamianskas ir Simaitis.

Apylinkės valdyba užsibrėžė registruoti suinteresuotus apylinkinarius ir bendrai kreiptis į vokiečių įstaigas, pagal naują renčiųjų pensijų įstatymą, suruošti dail. J. Kaminsko meno parodą, jaunimui fotografijos kursus, pastatyti prie gimnazijos Laisvės Aukurą, minėti mokytojų ir tarnautojų ilgamečio darbo sukaktis, ruošti jiems išsikeliant išleitus, ruošti pedagogines ir kultūrinės paskaitas.

Weinheimo Apylinkėje daugumos pageidavimu įsteigta seniūnija, nes priklausymas Hüttenfeldo apylinkė dėl nuotolio neleido eiliniam nariam net lankyti susirinkimų ir bendrauti. Seniūnu išrinktas Erd. Simonaitis, jo pavaduotoju atsr. pulk. lt. A. Žukauskas, kontrolierium Fr. Skerys.

Išrinktoji Šalpos Komisija: B. Burba — pirm., M. Pukytė ir A. Rakauskas — nariai, rūpinasi išgauti apylinkės lietuviams ligoniams, invalidams ir šalpos reikalingiems Balso šalpa, kurios jie dabar negauna.

Vasario 16 Gimnazija gavo iš Mannheimio miesto mokyklų įstaigos dovanai stali, suolų ir mokyklinių lentų. Ypač vertinga dovana 10 mokyklinių lentų klasėms, kurias perkant tektų išleisti net kelis tūkstančius DM.

Schleswig-Holsteino Užsieniečių Patariamiosios Tarybos posėdyje dalyvavo krašto valdininkai, organizacijų ir Bonnos atstovai bei Augštasis Komisaras Roerholt. — Lietuviams atstovavo p. E. Žilius.

Aptariant užsieniečių įjungimą į vokiečių ūkį, buvo nustatyta, kad vokiečiai darbdaviai jų kratosi ir užsieniečių tarpe išbuvusiu bedarbiais daugiau 2 metų yra 74%, arba iš 3107 to krašto užsieniečių tik 980 dirba, ir tai tik anglų, amerikiečių ar prancūzų MSO daliniuose.

Kiti bedarbiai gauna laikinus darbus bulvėms nuimti, runkeliams sukaupti ir pan. Tie darbai naudingi tik ūkininkams, gi užsieniečiams po atskaitymų lieka tiek pat, kaip gaunamosios pašal-

PADEKA

Liubeck'o miesto ir apylinkės lietuviai labai apsidžiaugė šiuo metų spalio mėnesį gavę iš BALFo per CRALOG — Bremen 40 maišų drabužių ir 7 maišus matų. Tą apranga buvo gauta gerame stovyje ir netrunkant buvo vietinių šalpos komisijų paskirstyta tarp gyventojų, kurie priėmė tas savo užturio brolių dovanas su dideliu džiaugsmu ir nuoširdžia padėka. Vokietijoje drabužiai ir avalinė yra labai brangūs ir iš mažų pašalpų neįmanoma jų įsigyti, todėl kiekvienas tinkamas dėvėti dalykas yra labai laukiamas ir įvertinamas. Visi buvo patenkinti ir pilni vilties, jog ir ateityje nebus pamiršti savo gėraširdžių aukotojų, kuriems šiuo reiškiama vieša ir nuoširdi padėka.

Liubeck'o miesto ir apylinkės Šalpos komisijų Pirmininkai: M. Sruogis, J. Paragius, P. Liegus
Lübeck, 1954. XI. 15 d.

D.

Kalėdų dovanos sau ir draugams

Vadovas į sveikatą

Geriamam sveikatos išlaikymui nauja knyga

BŪKITE SVEIKI

kurią parašė ir išleido Dr. Steponas Biežis. Šioje knygoje aprašoma svarbieji sveikatos išlaikymo dėsniai: kaip būti sveiku ir ilgai gyventi.

Ši svarbi knyga privalo rasti kiekvienoje lietuvių šeimoje. Jos kaina tik 2 doleriai su prisiumintu. Tuojau užsakykite. Antra laida, iliustruota daugeliu atvaizdų.

Užsakymus siųskite knygos autoriui:

DR. S. BIEŽIS,

3241 W. 66th Place,

Chicago 29, Ill.

Telefonas: REpublic 7-7868.

Klausykite kas antradienį, 8 val. vakaro, per P. Šaltimero radijo

Trys melnytės — trys dainuojančios gražuolės!

FAKTAI KALBA PATYS UŽ SAVE

\$400 UŽ 19 DIENŲ LIGOJE

Nov. 22, 1954

Chicago

Serb. p. Jankauskai,

Pora mėnesių atgal turėjau širdies priepuolį ir dėl šios priežasties išvykau dešimt dienų. Šiandien gavau Jūsų švelnų 407 dolerių sumoje. Šis suma labai išgelbėjo mane iš bėdos padėties ir todėl jums išdėngau ačiū jums už Jūsų rūpestį ir pagalbą.
Su pagarba,
Aucle Salimene!

6536 So. Bell Ave.
Hemlock 4-9052

Mutual of Omaha kiekvieną savaitę išmoka per \$1,200,000 pašalpų ligose

Kreipkitės į MUTUAL OF OMAHA draudimo atstovą

Leonardą Jankauską

telef.: LU-dlow 5-2094, arba užpildę žemiau

duodamą kuponą, atsiųskite jį šiuo adresu:

L. JANKAUSKAS, 3848 W. 77th Place,

Chicago 29, Illinois

Pavardė

Adresas

Telefonas

ĮVAIRUMAI

KARAS PRIEŠ FILMŲ APARATUS

Nežinodami kas vyko Yalejmos valt. apylinkėse rugsėjo mėnesį, galėjo atrodyti, jog ten tikras karas prasidėjo. Dinamito ir kitokių sprogstamųjų medžiagų garsai tiesiog drebinę žemę ir, atsimušdami į kalnų viršūnes, nukeliaudavo mylių mylias.

Betgi iš tikrųjų tai tik buvo nekruvini mūšiai, priešais Universal — International filmų bendrovės filmų aparatus, pavaizdavę amerikiečių karo herojaus Andre Murphy žygdarbius II Pasaulinio karo metu. O apie patį Murphy daugelis iš skaitytojų žino gal nemažiau, kaip apie Amerikos prezidentą, ypatingai kinų lankytojai, mėgstantieji "kaubojiškas" — piemeniškas filmas.

Tačiau šį kartą "kaubojus" — Murphy pasiryžo pasirodyti ne kaip mandras raitelis su bryliuota skrybėle, bet kaip paprastas kareivis — "dagface" — vienas iš tūkstančio kovojusių už šio krašto geresnį būvį. Jo paties išgyvenimai, persunkti pačio fronto — pragaro realybe buvo pagrindinis filmo motto, pakeitęs kitų ligšiolinių jo turėtų rolių lengvas afera.

Nekareiviškas kareivis

Mačiusiam Murphy civilį ir jį patį kareiviškuose drabužiuose — buvo nelengva įtikėti, kad tai tas pats žmogus. Civiliniuose drabužiuose, smulkaus sudėjimo, Murphy jokiū būdu neatrodo į Amerikos istorijoje labiausiai apdovanojotą kareivį, bet į "glamorous boy", jeigu iš viso tokį terminą vyriškos lyties asmenims būtų galima pavartoti. Toks malonus veidas, visad papuoštas šypsena, kažkaip neįtikina jo žygdarbius, atsietais fronte ir, atrodo, jog jam vieta tik Hollywoode.

Šį kartą Murphy turėjo gana sunkų uždavinį: svarbiausia rolė iš jo paties parašytos knygos "To Hell and Back" (tokiu vardu pavadinta ir filmas), pagalbėjimas režisoriui, aprangos bei sprogstamųjų medžiagų patikrinimas. Ir iš tiesų, kas gi geriau gali žinoti daugiau už patį kovų dalyvį ir jo paties žodžiais tariant, šis "karas" jam buvo sunkesnis, nes aname kare nereikėjo prižiūrėti visos eigos.

Murphy ir humorą mėgstantis žmogus. Jis ne valandėlę nepraleidžia nepajuokavęs. Už tai visų savo bendradarbių yra mėgstamas ir kiekvienas nori jo draugystės.

Kelias į pragarą

Apie šimtine "Universal — International" technikinio personalo žmonių, desėtkas Hollywoodo artistų ir apie pora šimtų talkininkų iš Fort Uwis kariuomenės stovyklos sudarę būrį keliautojų į pragarą, ir tą kelionę filmų mė-

gėjai kitų metų pradžioje galės pamatyti ekrane.

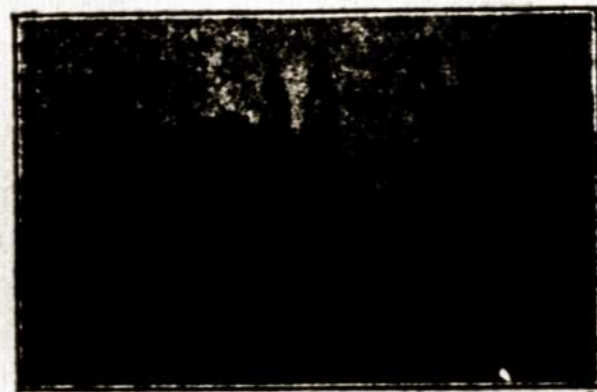
Filma, kurią režisavo Jess Hips apims kovas Sicilijoje, Italijoje, Šiaurės Afrikoje, Prancūzijoje ir Vokietijoje. Ypatingai gerai išryškintos kautynės Anzio kaime, kuris ėjo iš rankų į rankas. Čia buvo išvartota daugiau kaip 500.000 galionų vandens, norint padaryti dumbliną žemę, nes to reikalavo filmo eiga.

Taip, tai buvo karas, tik prieš filmų aparatus, tačiau jo dalyviams, jų tarpe ir šių eilučių autoriui, teko gerai pasitempti stengiantis filmo juostoje užfiksuoti kiek galint realesnį vaizdą.

Kartą, per siaubingos scenos, kurioje Murphy užsilipęs ant degančio tanko, pats vienas kulkos vaidžiu gynėsi nuo šimtinės vokiečių gaujos, filmuojant, užsikirto jo ginklas. Tuo tarpu, režisorius, norėdamas pajuokauti, prisitarė, jog gerai, kad taip neatsitiko ano meto Vokietijos fronte. Čia Murphy tik nusišypsojo ir pratarė: — "Niekio tokio, tik tikriausiai šandieną mūsų čia nebebūtų..."

Tikrai, jeigu taip būtų atsitikę, mes šiandien jau būtume nebeturėję gyvųjų tarpe Andree Murphy, II Pasaulinio karo herojaus, labiausiai apdovanojotą kareivio to karo metu. Taip pat nebūtų reikėję ir šio filmo, vieno iš ryškiausių karinių filmų eilėse.

Edv. Šulaitis

FLORIDA IŠ TOLIAU

Šeštadienio vakaras, saulė skaičiai šviečia, mes baigiamė darbą 16 val. Kiekvieną tokią progą išnaudojame daugiau pažinti kraštą ir jo gamtą. Nusprendžiu vykti į aerodromą, pažiūrėti, kaip atrodo ežerai ir žemė iš oro. Perku bilietą į Miami ir atgal. Po 43 min. jau išlipu Miami už 240 mylių! Galvoje dar vis slenka nesuskaityta daugybė matytų ežerų, upelių, pelkių ir retai pasitaikiusių miestelių ir atskirų sodybų. Šio krašto vidurys retai apgyventas dėl pelkių gausumo ir kelių trūkumo. Medžiotojui, kuris mėgsta balų plotus, tai būtų gerų pramogų; galėtų išeiti kokias savaites pa medžioti kalakutų, ežerų vištų ir ančių.

Sekmdienio kelią pasirenku per Forth Meyer's — prie Meksikos įlankos, per Sarasotą į St. Petersburg, Tompą. Tai miestai, visi atskirai per 100.000 gyventojų, sustatyti jūros pakraštyje. Plačiai išsiskėtę, išraižyti kanalais ir upė-

mis, papuošti ežerėliais. Palmių lapai pridengia namų stogų kraštus ir iš oro sudaro gražų vaizdą. Namai daugiausia šeimos, pastatyti didelių skiypuos. Nutariu pažiūrėti, kokios gi kainos tokių gražių vietų. Perku "Tampa Tribune" ir tuoj, tarp daugybės pasiūly, randu 3 miegamų namą ant 2 akrų žemės už 7.500\$. Tai tikrai nebrangu; bet čia kita bloga pusė, tai nėra fabrikų, nėra darbų. Gyventojai didėle dalimi vasarotojai — pensininkai. Darbų gauskelbimų laikraščiuose veik 3 ra. Eidamas į autobusą Trampoje, dar sustoju prie Hillsborough tilto, kur būrinius stiebus ištiesęs stovi paskutinis Meksikos piratų medinis laivas. Ant sienų dar tebežymu piratų ženklas — kaukolė su sukryžiuotais kaulais.

L. J.

MEN'S SHOP Ben Narbut

3358 S. Halsted St., tel.: LA 3-5021

Lietuviška kraituvė. Laikome: vyrams baltinių, skrybėlių, kelnėlių, kaklaraiščių, kojinių ir t. t. Viskas iš geriausios medžiagos.

Kainos pigios:

Arrow Shirts — \$3.95 ir \$5.00,
Kelnėlių — \$6.95 iki \$13.00,
Skrybėlių — \$6.50 iki \$10.00,
Kojinių (Nylon) — \$0.75 ir \$1.00,
Kaklaraiščių — \$1.50 iki \$2.50
Baltinių — Flannel — \$2.95,
Pirštinių — \$1.95 iki 7.50,
Mėgstukų — \$3.95 iki \$10.00.
Švenčių ir gimtadienių progai geriausios dovanos.

Pervežu baldus

PIGIAI IR SAUGIAI

VIETOJE IR IŠ TOLIAU

Turim naują didelį

sunkvežimį ir apdraudas

KOSTAS EIDUKONIS

6930 So. Talman — Chicago 29

Tel.: GROvehill 6-7096

REIKALINGI

ATSTOVAI

Skubiai reikalingi Importo firmos atstovai nuolatiniam darbui šioms valstybėms: Illinois, Michigan, New York, Pennsylvania, Ohio.

Taip pat reikalingi atstovai ir kitoms JAV valstybėms. Pradedantiems uždarbis ca. 75.—\$ savaitėje. Suinteresuoti rašo: ANTONAS PAULAITIS, 23 Romsey St., Boston 25, Mass.

MODERNIŠKA KIRPYKLA

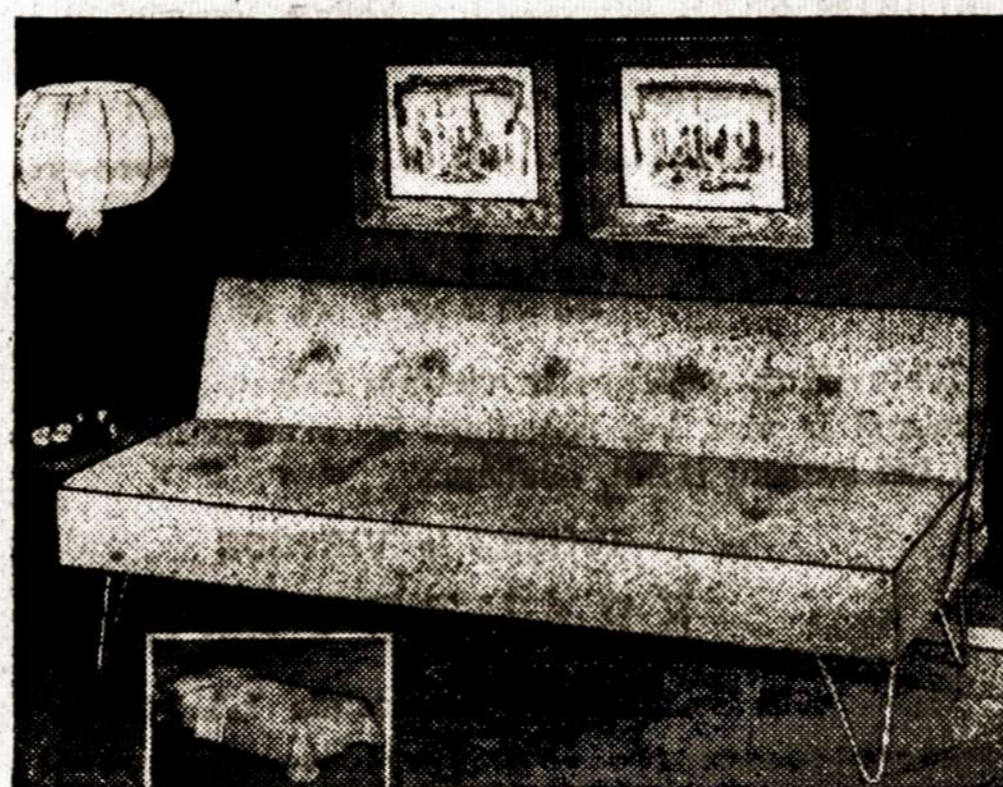
Savininkas W. REKASISUS.

752 West 33rd Street (prie Halsted gatvės).

Darbas atliekamas labai svario, kirpyklos patalpoje ir geriausiai, pagal kiekvieno mūsų tautiečio skonį ir pageidavimą. Kainos žemos. Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadieniais — nuo 9 val. ryto, iki 6 val. vakaro. Trečiadieniais — uždaryta.

Telefonas: Victory 2-8770.

UŽEIK IR PATS ĮSITIKINK.

Moderniausius baldus, naujausius televizijos aparatus žinomiau šių firmų, įvairias krosnis, kilimus ir viską, kas reikalinga namų įrengimui Jūs pirksite pigiau (paveiksle matomas setas tik \$39.95) ir lengvesnėmis išsismokėjimo sąlygomis

Lietuvių PŪKEYBOS Bendrovėje

ROOSEVELT FURNITURE Co., Inc.

2310 West Roosevelt (12-1st St.). Tel.: SEeley 3-4711

Pats įmonės vedėjas Feliksas RAUDONIS Jūs maloniai sutiks, parodys ir duos praktiškų patarimų Jums rūpimais reikalais.

MAISTAS, A L U S. V Y N A S

Jay-Garden Market

SAVIN, MARY SIMS
18434 Joy Rd., prie Southfield,
Detroit 28, Mich.

Telef.: Krautuvės Buto:
VE 5-5755 WE 3-6702

LIETUVIŠKOJ KRAUTUVĖJ

DANA

yra didelis pasirinkimas: įvairių gintarė gaminių, Lietuviškų audinių, medžio ir odos išdirbinių, valkų ir moteriškų drabužių

A. IR D. PAREIGIAI, SAV.
1445 So. 49 Av., Cicero 30, Ill.
Tel.: To 3-6991

Kas Valgo Bruno Duona Visad Žydi Kaip Aguona

LIETUVIŠKA KEPYKLA

SAV BRUNO MACIANSKAS.

4339 So. Lithuanica Ave.
Tel.: CLiffside 4-6376

IŠ TOLI AR IŠ ARTI, PIGIAI PERKRAUSTAU

BALDUS IR ĮVAIRIUS
DAIKTUS.
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

Antanas Vilimas

1841 So. California Ave.
Tel.: ROckwell 2-2282.

Olympic 2-5772

ALYVA IR ANGLYS

pristatoma į namus tuojau tik gavus Jūsų užsakymą telefonu. —

PERKRAUSTAM BALDUS

Leo STANČUKAS,
1510 So. 48 Ct.,
Cicero 50, Ill.

JAUKIAI

PRALEISI

VAKARĄ

CICERO UŽEIGOJE

LITUANICA

pas TADĄ KAZIMIERAITI

Čia be gardžių gėrimų ir užkandžių, yra įvairių žaidimų:

4920 West 14th Str., Cicero 50,

Illinois. Telef.: TOWnhall 3-9601

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — FIGŪS SAŽINGAS PATARNAVIMAS. —
NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMO
ĮRANKIAI KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JOSŲ PER-
KRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠURINTI.
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St., Chicago 36, Ill.
Tel.: WALbrook 5-9209

Rūdeninių ir žieminių lietpal

čių, paltų, o taip pat šiltų vilno-
nių megstinukų didelis pasirinki-
mas pas:

H. SEIGAN

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ,

4622 S. Ashland Av., Chicago 9, Ill.
Telef.: YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina
ilgesniam išsi-mokėjimui bei nuosimčių!

Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

Krautuvė atdara: Pirmadienį ir ket-

virtadienį nuo 9 val. ryto iki 9:30 val.

vak., kitomis dienomis iki 6 v. vak.

Sekmdieniais nuo 10 iki 2:30 val.

Kalbame lietuviškai.

HARDWARE-WALLPAPER-PAINT

Sporto įrankiai, stiklo gaminiai ir langams stiklai, dažai, sienoms popierius, vandentiekiumi ir elektros įrengimams reikmenys, indai.

KĄ PAKLAUSI — VISKĄ GAUSI IR NEAPSIGAUŠI. KALBŲ LIETUVIŠKAI, MĖGSTU LIETUVIUS IR MANE LIETUVIAI MĖGSTA.

CHARLES GOLDMAN,

3303 So. Halsted St.,

Telefonas: YArds 7-2222,

Chicago 8, Illinois.

DAINOSE APDAINUOTA IR PASAKOSE APSAKINĖJAMA

KARCIAMA RUŽAVA

(MEISTER BRAU TAVERN)

DABAR randasi Chicagoje, 2532 W. 47 St., Brighton Park
Sav. V. PRANCŪZEVIČIUS. Tel.: Virginia 7-2429

ARS-FOTO STUDIJA

3362 So. Halsted St., Chicago, Ill., daro įvairių dydžių portretus ir nuotraukas.

Atlieka Studijos ir Foto mė-gėjų darbus.

Aprūpina gera filmine medžiaga.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Perdirbami motorai, stabdžiai, transmisijos, keičiamos dalys.

Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Garantuotas darbas.

M. CESAS & A. STANEVIČIUS

1835 CANALPORT

Tel. Dirbtuvės SEeley 3-2146

Namų KENwood 8-3092

Laikrodžių ir Brangenybių

Vietoje ir Europoje gamintų laikrodžių

sąžiningas pataisymas už žemas kainas

A. R. JUNEVIČIUS IR SŪNUS

3317 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Virš 50 metų veikia dieną ir naktį

Ne tik patarnauja, bet ir broliškus patarimus duoda apie ĮVAIRIAS APDRAUDAS.

Kreipkitės į

JOHN F. E U D E I K I S

Laidotuvių Direktorius

Tai yra seniausia ir didžiausia laidojimo įstaiga.

4605 — 07 So. Hermitage Ave. Tel.: YArds 7-1741 ir 7-1742,

arba — 4330 — So. California Ave. Tel.: LA 3-0440.

Koplyčiose veikia moderniškai oro keitimo įrengimai

STEPONAS C. LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS KOPLYČIOS

2424 W. 69th St. R Epublic 7-1213

2314 W. 23rd Pl. V Irginia 7-6672

10756 S. Michigan Ave. P ULLman 5-1270

LIQDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIKA & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Alr Conditioned koplyčia
R Epublic 7-9600 — 7-9601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse: gausime koplyčią arčiau Jūsų namų.

65 Skaitytojai

IŠLEIDŽIA VIENĄ "LAISVOSIOS LIETUVOS" NUMERĮ!

Toks skaičius metinių prenumeratų apmoka vieno "L.L." numerio surinkimo, spausdinimo, medžiagų ir pašto išlaidas, nes redakcijos, administracijos, ekspedicijos ir kitus darbus atlieka gausus tasininkų būrys laisvu nuo darbo laiku.

SKAITYTOJAU, ...

prisidėk ir Tu prie šio darbo: nelauk paraginimo užsisakyti ar pra-
tėsti prenumeratą ir tuo sumažinsi administracijai darbą bei sutau-
pysi pinigų.

Iškirpk ir užpildęs pasiųsk šį kuponą "Laisvosios Lietuvos" už-
siprenumeravimui, prenumeratos pratęsimui ar gavimui susipažinti.

Pavardė ir vardas
Numeris ir gatvė
Miestas Zona Valstija
Siunčiu \$ "L. L." prenumeratai, prenumeratos pratęsi-
mui; prašau siųsti "L. L.", prenumeratą sumokėsiu vėliau; prašau
siųsti susipažinimui. (Norimą pabraukti).

(Vieta laiškui):

(Parašas)

KAS NENORI LINKSMAI PRALEISTI ŠVENTAS KALĖDAS? Niekur žemėje nebus tiek linksmybės ir gardaus juoko, kaip

SPAUDOS BALIUJE

kurį ruošia "LAISVOJI LIETUVA" pirmąją Kalėdų dieną (š. m. gruodžio 25 d.)

Lietuvių Auditorijoje

3133 So. HALSTED ST.

Programoje:

1. Alice Stephens trys geriausios dainininkės:

Duete —

Genovaitė Mačytė,
Genovaitė Peškienė.

Trio —

Genovaitė Mačytė,
Genovaitė Peškienė,
Jonė Bobinienė.

Akomponuoja —

Genovaitė Aleksūnaitė

2. Baletmeisterio Simo Velbasio septynios geriausios balerinos ir, be įvairių numerių, pirmą kartą bus išpildyta komp. Jančio — Šešelių šokis, kurį atliks keturios balerinos.

3. Simfoneta — orkestras, vedamas muz. Balio Pakšto.

4. Trys Spaudos valsai.

5. Muz. Balio Pakšto šokių muzika.

6. Gėrimų ir valgių bufetas.

Staliukas galima užsakyti iš anksto "Laisvosios Lietuvos" administracijoje: 3157 So. Emerald Ave., arba telef.: Victory 2-4372.

Pradžią — 7 val. vakaro.

Bilietai kainos: \$2, ir studentams — \$1.

Kalėdinį sveikinimo žodį pasakys: Lietuvos konsulas dr. Petras Daužvardis, adv. Antanas Oliš ir "Laisvosios Lietuvos" redaktor. Vytautas Staneika.

BIRUTĖS SALDAINIAI JAU CHICAGOJE!

1-no svoro šokoladinis mišinys kaštuoja visur \$2.70; 2 svaru — \$5.20. Norintieji pasivaikinti ir savo svečius pavaišinti BIRUTĖS saldainiais Kalėdų ir Naujųjų Metų šventėse, o taip pat šeimyninių iškilmų: vestuvių, krikštynų, vardinų ir kitomis progomis, tebūnie ant Jūsų stalo BIRUTĖS saldainiai.

Reikalaukite jų artimiausioje lietuvių maisto produktų krautuvelyje.

Tokių Jūsų apylinkėje nėsant, kreipkitės betarpiai į BALTIC CO., BIRUTĖS Saldainių Fabriko Generalinę Atstovybę:

D. JURJONAS & CO., INC.

3524 So. Halsted St., Chicago 9, Illinois

Telef.: BI-shop 7-3371.

Krautuvių savininkai prašomi BIRUTĖS saldainiais apsirūpinti iš anksto, prieš šventes.

REMKIME TUOS — KURIE SKELBIASI "LAISVOJE LIETUVOJE"

SKANIAU, ŠVARIU IR JAUKIOJE APLINKOJE

Jūs pavalgysite pusryčius, pietus ir vakarienę lietuvių laikomose valgyklose

ANTOINETTE RESTAURANT

3206 South Halsted St., Chicago 8, Ill.

Lietuviški ir vietiniai valgiai, mandagus patarnavimas, žemos kainos.

E. Galminienė ir Z. Gražienė, sav.

Jonas Kanis

MALONIAI KVIEČIA ATSLANKYTI

ir PAMATYTI

100% VIRGINIA VILNOS,

DVIGUBAI AUSTOS — LABAI

STIPRIOS MEDŽIAGOS

KOSTIUMAI SU 2 POROM

KELNIŲ žymiausių siuvyklų

darbo:

PACE SETTER tik už

\$55 iki \$65

PHOENIX tik už

\$65 iki \$78.50

BOTANY "500" tik už

\$86.75 iki \$89.75

GROSHIRE tik už

\$100 iki \$140

BEN STAR

KRAUTUVEJE

DIDELIS PASIRINKIMAS, PASKUTINIS MADOS VYRAMS IR MOTERIMS GRAŽIŲ RŪBŲ.

20 savačių išmokėjimui be procentų!
4630-32 So. Ashland Ave. Tel. Yards 7-3900

KĄ JIE DIRBA

Liūdas J. Končius, gyvenęs 76 Westglow St. Dorchester 22, Mass., išleido savo tėvo prof. Igno Končiaus paruoštą knygą — kryžių albumą "Medžio drožiniai Gimtajam kraštui atminti", kurioje telpa keliosdešimt įvairių kryžių drožinių nuotraukų, paties prof. Ign. Končiaus padarytų. — Knyga galima įsigyti pas leidėją ir kaštuoja \$5.00. Knyga išleista kreidiniame popieryje, didelio formato ir graži švenčių dovana, ne tik kitam padovanoti, bet ir sau, prisiminti tėviškę ir gražiuosius rūpintojėlius.

Vienintelė lietuviška cinkografija Vlado Matulaičio, atidaryta 3602 So. Halsted, kur galima ne tik tonines, bet ir štrichines klieses pasigaminti. Pirmasis darbas buvo pagaminta klisė "L. L." Nr. 45-46 — garbės sargyboje. Vladas Matulaitis, tremtinis, šio amato pramoko Amerikoje ir jau savystoviai dirba. Tai vienintelė lietuviška cinkografija Čikagoje, net ir Amerikoje, kaip to tremtinio. Palaikykime savus!

Naujųjų Metų sutikimas pas studentus įvyksta gruodžio 31 dn. (Sherry Hotel, Grand Ballroom, 53 St. at the Lake — prie ežero) su įvairia programa ir europiejinio žanro orkestru. Pradžią 8:30 val. vakare. Rengia Čikagos Lietuvių Studentų D-ja. Pelnas skiriamas Lietuvių Studentų Šalpos Fondui. Bilietai gaunami: pas I. Čepėnaitę — 6346 S. Washtenaw, Chicago, D. Micevičiūtę — 906 W. 36 St., Chicago ir N. Macevičių — 10730 So. Forest Ave., Chicago. Studentai bilietus gauna pas: Alb. Kereklį — 6844 So. Green St., Chicago.

"L. Lietuvos" redakt. pas studentus Gruodžio 10 dn. Vyčių salėje "Laisvosios Lietuvos" vyr. redaktorius Vytautas Staneika skaitė paskaitą studentams, tema: "Akademiniis jaunimas Lietuvos pogrindyje". Rengė Čikagos Lietuvių Studentų Draugija.

Dail. J. Dobkevičiūtės — Paukštinės, meno kūrinių paroda vyksta Čikagoje, Lietuvių Auditorijoje, — gruodžio 4—12 dienomis.

Parodoje išstatyta 127 kūrinių: akvarelė, aliejum tempera, angliami ir pieštukai. Keliolika paveikslų parduota. Kūrinių tarpe yra ir labai vertingų.

Galima įsigyti kanklių, naujai pagamintų (3139 So. Halsted), pagal muz. Balio Pakšto modelį. Kanklės gamintos Vokietijoje ir šiomis dienomis gautos.

Mickevičiūtė; kanklininkai — Anelė Kirvaitytė; choras — muz. Antanas Skridulis; Sekminių rageliai — meno vadovas muz. Balys Pakštas.

TELEVIZIJOS

Ir Radio Aparatų Taisymas Sąžiningas ir garantuotas darbas Darbo valandos: 6 v. v.—10 v. v. Šeštadieniais: 8 v. ryto — 8 v. v. M. RIMKUS, 4517 S. Sawyer St. Telef.: Virginia 7-0087.

Telef.: VI. 7-3037

ŠVIEŽIAS IR SVEIKAS

MAISTAS

Lietuviškos, vokiškos ir vietinės dešros, importuoti ir vietiniai delikatesai ir visa, kas reikalinga ir skaniausia Tamstų kasdieniam bei švenčių stalui, gaunama

PIMPĖS ir VIRPŠOS

KRAUTUVĖJE

4501 So. Fairfield Av., telef.: LA 3-0245

Kam sukti galvą dėl kasdieninio maisto ar svečių stalo,

UŽEIK!

JUOZO KUTAUSKO

MAISTO KRAUTUVĖ

710 West 33 Street

Ten rasi visko, kas yra geriausia ir skaniausia: vokiškos TEAWURST, LANDJAEGER, švieži kiaušiniai, kudugiais rūkyti lašiniai ir namų darbo lietuviškos dešros.

Iyvavo Prezidento Eisenhower audiencijoje Baltuose Rūnuose.

— Detroito išsisteigę Lietuvių Studentų Santaros skyrius. Išrinkta valdyba iš pirm. J. Gilvydžio, išd. K. Navasaicio ir sekr. S. Šimoliūno.

— Detroito akademikės skautės irgi išsirikto naują valdybą iš L. Griškelytės, J. Petrauskaitės ir D. Šeputaitės. Numatyta surengti akademikų skautių sąskrydį.

— Lietuvių Studentų Sąjungos Detroito skyrius rengia Naujųjų Metų sutikimą.

— Detroito studentai aktyviai ir gausiai dalyvavo Liet. Stud. S. gos visuotiniame suvažiavime Cnicagoje lapkričio 26—28 d. d. Suvažiavime pagrindinę paskaitą skaitė detroitieškis dr. Julius Kaupas.

— Paskutiniu laiku iš Detroito išvyko trys studentai baigti medicinos studijas Europoje: stud. Barčius į Italiją, o stud. Milleris ir odontologijos daktarė Tamošūnienė — į Vokietiją. Sekmės!

ŠAULIAI KVIEČIA VISUS

Lietuvos Šaulių Sąjunga šiemet mini savo veiklos 35 metų sukaktį. Minėjimas įvyks sekmadienį, š. m. gruodžio 12 d., šia tvarka: 9 val. 30 min. (punktualiai) visi šauliai ir šaulės renkasi Šv. Kryžiaus liet. R.-Katal. parapijos salėje, iš kur su atveža iš Lietuvos šaulių vėliava rikiuotėje vyks į bažnyčią pamaldoms. Iškilmingos Mišios lygiai 10 val. Prieš Mišias — šventinama vėliava. Per Mišias giedos "DAINAVOS" ansamblis, pilname sąstate. Pamokslą pasakys šaulys kun. Kazimieras Barauskas.

Tą pačią dieną 10 val. 30 min. įvyks Ziono liet. evang. bažnyčios pamaldos šauliams evangelikams. Pamokslą pasakys šaulys kun. Jonas Pauperas.

Po pamaldų, 2 val. 30 min. iškilmingas įvykis Lietuvių Auuditijoje didžiojoje salėje. Iškilmingojo posėdžio metu bus įnešta dramatinėmis aplinkybėmis išgelbėta — Lietuvos Šaulių Sąjungos vėliava. Paskaitą skaitys buv. L. Š. S. Centro Valdybos Pirmininkas šaulys Rapolas Skipitis. Po to seks meniškoji programa, kurios metu pirmoje dalyje bus gražus koncertas, o po to bus suvaidintas scenos veikalas.

Įėjimas visiems nemokamas. Į pamaldas ir iškilmes atvykti visiems šauliams ir šaulėms, nežiūrint, ar jie dabar priklauso vietos šaulių klubui, ar ne, yra garbės pareiga.

Chicago Šaulių Klubo Valdyba

DAINININKĖS KUBILIENĖS

RADIO PROGRAMA

Girdėsite iš

Stoties WOPA — 1490 kc.

SEKMADIENĮ 10 Val. Ryt.

Visais reikalais prašom kreiptis į programos vedėją...

Ona B. Kubilius

158 EAST ONTARIO STREET

Chicago 11, Ill.

Telef.: MO 4-2000

NAMŲ STATYBA,

ĮVAIRŪS REMONTAI IR PARDAVIMAS

Jei norite remontuoti, pirkti ar užsakyti gerai išplanuotą, patogų, gražų ir pigų namą,

kreipkitės pas

V. Š I M K U.

4645 So. Keating Ave.,

Chicago 32, Ill.

Sustarimui šaukite:

REliance 5-8202

Šiokiadieniais nuo 5 val. p. p., o

Šventadieniais nuo 10 iki 4 val.

Šventadieniais nuo 10 iki 4 val.

Šventadieniais nuo 10 iki 4 val.

Šventadieniais nuo 10 iki 4 val.

Šventadieniais nuo 10 iki 4 val.

Šventadieniais nuo 10 iki 4 val.

Šventadieniais nuo 10 iki 4 val.

Šventadieniais nuo 10 iki 4 val.

Šventadieniais nuo 10 iki 4 val.

Šventadieniais nuo 10 iki 4 val.

Šventadieniais nuo 10 iki 4 val.

Šventadieniais nuo 10 iki 4 val.

Šventadieniais nuo 10 iki 4 val.

Šventadieniais nuo 10 iki 4 val.

Šventadieniais nuo 10 iki 4 val.

Šventadieniais nuo 10 iki 4 val.

Šventadieniais nuo 10 iki 4 val.

Šventadieniais nuo 10 iki 4 val.

Šventadieniais nuo 10 iki 4 val.

Šventadieniais nuo 10 iki 4 val.

Šventadieniais nuo 10 iki 4 val.

GYDYTOJAI

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas — 3148 West 63rd Street

CHICAGO, ILL.

Ofiso telefonas: PRespect 8-1717

Valandos: po pietų 1—3; vak. 7—8,

tiktai antradieniais ir penktadieniais.

Trečiadieniais ir sekmadieniais ofisas uždarytas.

BUTAS: 3241 W. 66th PLACE

TEL.: RE 7-7868

Kabineto Tel.: Lafayette 3-1707

Buto: Fillmore 8-8614 (Maywood)

Dr. S. Geštautas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Širdies, vidaus ir vaikų ligas

4055 So. Archer Avenue

(Kampus Archer ir California Ave.)

VAL.: 2—4 ir 6—8 p. p. kasdien

išskyrus trečiadienį ir sekmadienį.

TEL.: NEblock 4-5815

Dr. Ant. Herbutas

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS

6757 So. Western Ave.

Priima: Pirm., treč., ketv. ir

penkt. 6:30 — 8:30

Antradieniais: nuo 10 iki 12 v. ryto.

Šeštadieniais: nuo 2 iki 4 val. popiet.

DR. JUOZAS PAUKŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS

4253 So. Archer Ave.

Priėmimo valandos:

nuo 10 iki 12,

nuo 2 iki 6 ir nuo 7 iki 9 val.

Išskiriant trečiadienius

ir sekmadienius.

Šeštadieniais nuo 10 iki 4 val.

Telefonas:

ofiso LAfaet 3-4949

namų SE 3-7786

Vaistinė

Savininkas

Pr. A. Šimkus

3301 South Halsted Street

TEL.: VIRginia 9080 ir 9081.

Didelis pasirinkimas įvairių kos-

metikos dalykų ir malonus patar-

navimas pačio savininko

Pr. Šimkaus.

WALTER SASNAUSKAS

2534 West Marquette Rd.

Chicago 29, Ill.

Telef.: GROvehill 6-8402.

Stato naujus namus pagal tartį

ir planus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Atlieka įvairius remonto darbus.